

***STRATEŠKI RAZVOJNI PROGRAM
OPĆINE ŠTITAR***

za razdoblje od 2015. do 2020. godine

Naručitelj: Općina Štitar

Izvršitelj: Lokalna agencija za razvoj Vjeverica d.o.o.

Autori:

Voditelj projekta: mr. sc. Ana Cvitković-Komesarović

Projektни tim:

Katarina Damjanović, dipl. oec., voditelj projekata

Ružica Krpan, mag. oec., stručna suradnica

Tomislav Lešić, bacc. oec., stručni suradnik

Suradnici: radni tim:

Marko Bikić, načelnik Općine Štitar

Ljiljana Tomšić, administrativni tajnik

OPĆINA ŠTITAR
J.J.Strossmayera 36, 32274 Štitar
T/F: 032 847 914
www.opcina-stitar.hr

LAR VJEVERICA d.o.o.
Vladimira Nazora 8, 32257 Drenovci
T/F: 032 830 477
www.lar-v.com

Poštovani,

Pred Vama se nalazi Strateški razvojni program Općine Štitar za razdoblje od 2015. - 2020. godine koji obuhvaća opis područja, analizu razvojnih potreba i potencijala, opis ciljeva Strategije, opis uključenosti lokalnih dionika u izradu Strategije, akcijski plan provedbe Strategije, način praćenja i procjenu provedbe Strategije, opis sposobnosti provedbe te financijski plan provedbe Strategije Općine Štitar.

Integralni pristup razvojnom planiranju ključan je za donošenje ovakvog razvojnog dokumenta usklađenog s trenutnim gospodarskim i društvenim kretanjima.

Strateški razvojni program Općine Štitar za razdoblje od 2015. - 2020. godine predstavlja značajan pomak u promišljanju lokalnog razvoja Općine Štitar. Naši su ciljevi postići integralni razvoj zajedničkog gospodarskog prostora temeljenog na razvoju konkurentne poljoprivrede i poduzetništva, čime bi se revitalizirao ruralni prostor i podigla razina kvalitete života ovdašnjih stanovnika, imajući na umu zaštitu jedinstvene, netaknute prirode i kulturno - povijesne baštine.

Ovaj dokument rezultat je iznimno zahtjevnog zadatka, ali i polazna točka u pripremi novih aktivnosti usmjerenih ka realizaciji konkretnih razvojnih projekata koji će pridonijeti ostvarenju postavljenih ciljeva.

Pri samoj izradi Strategije, ideja je bila ujedno i angažirati sve raspoložive resurse koji jesu ili mogu postati nositelji ruralnog razvoja područja te sukladno svojim mogućnostima pridonijeti ostvarenju ciljeva Strateškog razvojnog programa Općine Štitar.

Za Općinu Štitar:

Marko Bikić,
načelnik

SADRŽAJ

I. POPIS TABLICA

II. POPIS SLIKA	
UVOD	2
1. OPIS PODRUČJA OPĆINE ŠTITAR	3
1.1. OPĆE ZEMLJOPISNE ZNAČAJKE	3
1.1.1. POVRŠINA I GRANICE PODRUČJA	4
1.1.2. RELJEFNE I KLIMATSKE ZNAČAJKE	4
1.1.2.1. KLIMA	4
1.1.2.2. TLO	5
1.1.3. PRIRODNA BAŠTINA I NATURA 2000	5
1.1.4. KULTURNA I POVJESNA BAŠTINA	6
1.1.5. STANJE DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE	8
1.1.6. STANJE KOMUNALNE INFRASTRUKTURE	9
1.2. GOSPODARSKE ZNAČAJKE PODRUČJA OPĆINE ŠTITAR	12
1.2.1. GLAVNE GOSPODARSKE DJELATNOSTI	12
1.2.2. STANJE GOSPODARSTVA	14
1.2.3. TRŽIŠTE RADNE SNAGE	15
1.3. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE ZNAČAJKE PODRUČJA	17
1.3.1. BROJ I GUSTOĆA STANOVNIŠTVA	17
1.3.2. DEMOGRAFSKA KRETANJA	18
1.3.3. OBRAZOVNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA	18
2. RAZVOJNE POTREBE I POTENCIJALI PODRUČJA	20
2.1. ANALIZA RAZVOJNIH POTREBA	20

2.2. SWOT ANALIZA	22
3. RAZVOJNA VIZIJA I CILJEVI OPĆINE ŠTITAR	24
3.1. VIZIJA I MISIJA	24
3.2. RAZVOJNI CILJEVI	24
3.3. IZLAZNI POKAZATELJI CILJEVA (REZULTATI I USPJEŠNOST)	27
3.4. RIZICI PROVEDBE CILJEVA	43
4. PROVEDBENI AKCIJSKI PLAN (mjere, aktivnosti, nositelji, dionici i rokovi)	47
5. NAČIN PRAĆENJA I PROCJENA PROVEDBE STRATEGIJE	49
5.1. HODOGRAM AKTIVNOSTI PRAĆENJA I VREDNOVANJA	49
6. OPIS SPOSOBNOSTI PROVEDBE STRATEGIJE	50
6.1. INSTITUCIONALNI OKVIR	50
6.2. FINACIJSKI OKVIR	50
6.2.1. FINACIJSKI PLAN PROVEDBE STRATEGIJE	51

[upišite ovdje]

POPIS TABLICA

Tablica 1.	Struktura Općine Štitar prema udjelima površina	4.
Tablica 2.	Predškolski odgoj, broj djece i zaposlenih na području Općine Štitar	8.
Tablica 3.	Osnovna škola, razredni odjeli, učenici i učitelji na području Općine Štitar	8.
Tablica 4.	Broj udruga po vrstama u Općini Štitar	9.
Tablica 5.	Vrijednosti pokazatelja indeksa razvijenosti	12.
Tablica 6.	Poljoprivredne površine po katastarskim kulturama u ha na području Općine Štitar	13.
Tablica 7.	Broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava prema starosti nositelja	14.
Tablica 8.	Školska sprema nositelja/odgovorne osobe	14.
Tablica 9.	Broj poljoprivrednih gospodarstava prema tipu	14.
Tablica 10.	Broj aktivnih osiguranih osoba u Općini Štitar	16.
Tablica 11.	Opće kretanje stanovništva na području Općine Štitar (1991., 2001., 2011.)	17.
Tablica 12.	Gustoća naseljenosti na području općine Štitar (st/km ²), 2001-2011.	17.
Tablica 13.	Dobna struktura stanovništva Općine Štitar	18.
Tablica 14.	Obrazovna struktura nezaposlenih na području Općine Štitar	19.

POPIS SLIKA

Slika 1.	Grafički prikaz područja Općine Štitar	3.
Slika 2.	Područje Natura 2000	6.

UVOD

Općina Štitar jedinica je lokalne samouprave u Vukovarsko-srijemskoj županiji koja je s južne strane obgrljena rijekom Savom što predstavlja prirodnu granicu sa susjednom Bosnom i Hercegovinom

Strateški razvojni program Općine Štitar za razdoblje 2015. do 2020. godine je strateški plansko - razvojni dokument za utvrđivanje i provedbu gospodarskog i društvenog razvoja. Navedeni dokument je izrađen u skladu s Programom ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. do 2020. godine; Operativnim programom konkurentnost i kohezija 2014 - 2020; Operativnim programom učinkoviti ljudski potencijali 2014 – 2020, Strategijom pametne specijalizacije RH 2016-2020; Strategijom razvoja poduzetništva u RH 2013-2020; Strategijom razvoja turizma RH do 2020; te je usklađen s važećom Razvojnou strategijom Vukovarsko - srijemske županije, Strategijom razvoja turizma Vukovarsko-srijemske županije 2015-2020 te Lokalnom razvojnom strategijom LAG-a Šumanovci 2014-2020., kao i s prostorno-planskom dokumentacijom Općine Štitar.

Pri izradi Strateškog razvojnog programa Općine Štitar za razdoblje od 2015. do 2020. godine s velikom pažnjom su promatrane trenutne vrlo teške socio-ekonomske prilike te u skladu s potrebama su utvrđeni ciljevi, prioriteti i mjere, čijom provedbom će se pridonijeti općem razvoju cijelog područja.

Autori angažirani u izradi Strateškog razvojnog programa su moderirali proces definiranja politika lokalnog razvoja od strane radnog tima za izradu dokumenta kojeg je Općina Štitar imenovala te u čijem su sastavu sudjelovali predstavnici javnog, privatnog i civilnog sektora. Također tijekom izrade ovog dokumenta održana je radionica s predstavnicima svih dionika s područja Općine Štitar te je prije usvajanja ovog dokumenta isti bio objavljen na službenoj Internet stranici Općini uz istovremene medijske objave da je nacrt predmetnog dokumenta u javnoj raspravi kako bi bio svima dostupan za komentiranje te davanje svojim prijedloga i primjedbi.

Prilikom izrade Strategije uvaženi su zajednički interesi stanovništva kroz prikupljanje projektnih prijedloga, ideja i sugestija o planiranim ulaganjima, aktivnostima i mogućnostima ostvarivanja financijskih potpora kroz europske i nacionalne fondove u navedenom programskom razdoblju koji se tiču sveukupnog razvoja Općine Štitar.

1. OPIS PODRUČJA OPĆINE ŠTITAR

1.1. OPĆE ZEMLJOPISNE ZNAČAJKE PODRUČJA

Prema svom zemljopisnom položaju i dnevnomigracijskim obilježjima općina Štitar pripada županjskoj Posavini. Općina Štitar nalazi se na istočnom dijelu Vukovarsko - srijemske županije i ima izrazito povoljan geoprometni položaj.

S južne strane obgrljena je rijekom Savom što predstavlja prirodnu granicu sa susjednom Bosnom i Hercegovinom (BiH), a sa sjeverne strane prolazi autocesta Zagreb - Lipovac, prometnica važna za državni i međunarodni tranzitni promet.

Teren je po svojim karakteristikama ravničarski, ušorenog tipa s površinama koje su po namjeni poljoprivredno zemljište ili šume. Od visokih voda rijeke Save prostor je zaštićen obrambenim nasipom.

Slika 1: Grafički prikaz područja Općine Štitar

1

Izvor: <https://www.google.hr/>

1.1.1. Površina i granice područja

Općina Štitar prostire se na površini 1012 ha (40,12 km²). Područje općine participira u ukupnoj površini Vukovarsko - srijemske županije s 25,15 %, a u ukupnoj kopnenoj površini Republike Hrvatske s 1,07 %. (vidi tablica 1.).

Na sjeveru općina Štitar graniči s općinom Cerna, na istoku s općinom Gradište i općinom Županja te na zapadu s općinom Babina Greda. Jug općine čini rijeka Sava, čiji je tok granica sa BiH.

Tablica 1. Struktura Općine Štitar prema udjelima površina

NAZIV NASELJA	POVRŠINA U KM²	UDJEL U %
Štitar	40,12	6,61
Ukupno LAG Šumanovci	607,19	100
Površina Vukovarsko-srijemske županije	2.413	25,15
Površina (kopnena) Republike Hrvatske	56.542	1,07

Izvor: Informacija o stanju gospodarstva Vukovarsko-srijemske županije, Vukovarsko- srijemska županija, Vukovar, 2014. <http://www.vusz.hr>

1.1.2. Reljefne i klimatske karakteristike

Općina Štitar nalazi se na 83 metra nadmorske visine, na području koje karakterizira jednoličnost nizinkog reljefa. Općina Štitar smjestila se u zapadnom ravničarskom dijelu Županije. Teren je po svojim obilježjima ravničarski, s površinama koje su najvećim dijelom pod šumom i kvalitetnom poljoprivrednom zemljištu.

1.1.2.1. Klima

Klimatske prilike prostora općine odraz su klimatskih karakteristika šireg prostora i položaj prema panonskom, ravničarskom dijelu šireg područja te otvorenost prema području Županje i šire. Klimatske prilike ovog prostora, uglavnom se odlikuju kontinentalnim karakteristikama, što se prvenstveno ogleda u prosječnom godišnjoj količini i sezonskom rasporedu oborina. Budući da je područje općine uglavnom poljoprivredno područje, to su značajne pojave snijega, mraza i tuče. Srednji godišnji broj dana sa snijegom za Savu-Štitar iznosi 32,6 dana. Također je značajna pojava mraza, osobito ranih jesenskih i kasnih proljetnih. Najčešće se mrazevi javljaju u prosincu, a najopasniji su ako se jave u vegetacijskom periodu.

Srednje godišnje temperature zraka u Općini iznosi 11.3 C, a u Savi-Štitaru 10.4 C. Maksimalna temperatura zraka javlja se u periodu od V-IX mjeseca, dok je minimum temperatura zraka od XI-IV mjeseca. Temperatura zraka na području Save - Štitara imaju određena odstupanja od šireg prostora,

budući da je to zatvoreno područje, veće vlažnosti zraka, te manje izrazitih kontinentalnih obilježja. Pojave magle vezane su za razdoblje od x-II mjeseca, što znači da su česte u jesenskom i zimskom razdoblju. Godišnje se u prosjeku javlja magla oko 44 dana.

U godišnjoj ruži vjetrova na ovom prostoru najučestaliji su vjetrovi iz sjeverozapadnog kvadrata na koje otpada više od jedne petine strujanja godišnjoj raspodijeli struja zraka, a prema izvršenim mjerenjima, rijetki su jaki vjetrovi, prosječno godišnje 4,9 dana s jakim vjetrom jačine 6 bofora, a svega 0,4 dana godišnje s olujnim vjetrom jačine 8 bofora.

1.1.2.2. Tlo

Poljodjelsko zemljište južnog dijela općine je pretežito meliorirano. Južni dio općine u hidroekološkom smislu sačinjava aluvijalni nanos šljunka, pijeska, glinovitog pijeska, praha i gline, koji je uglavnom prekriven glinovito pjeskovitim barskim sedimentom i resedimiranim lesom. Izdašnost je vrlo dobra kao i provodnost. Na širem području dominiraju hidromorena tla u kojima prevladavaju pjeskovito šljunkoviti sedimenti pokriveni površinskim slojem glinovitog karaktera. U dubljim dijelovima nalazimo pomiješan šljunak i pijesak, a neposredno uz vodotok postoji zona pjeskovito muljevutih nanosa.

1.1.3. Prirodna baština i NATURA 2000

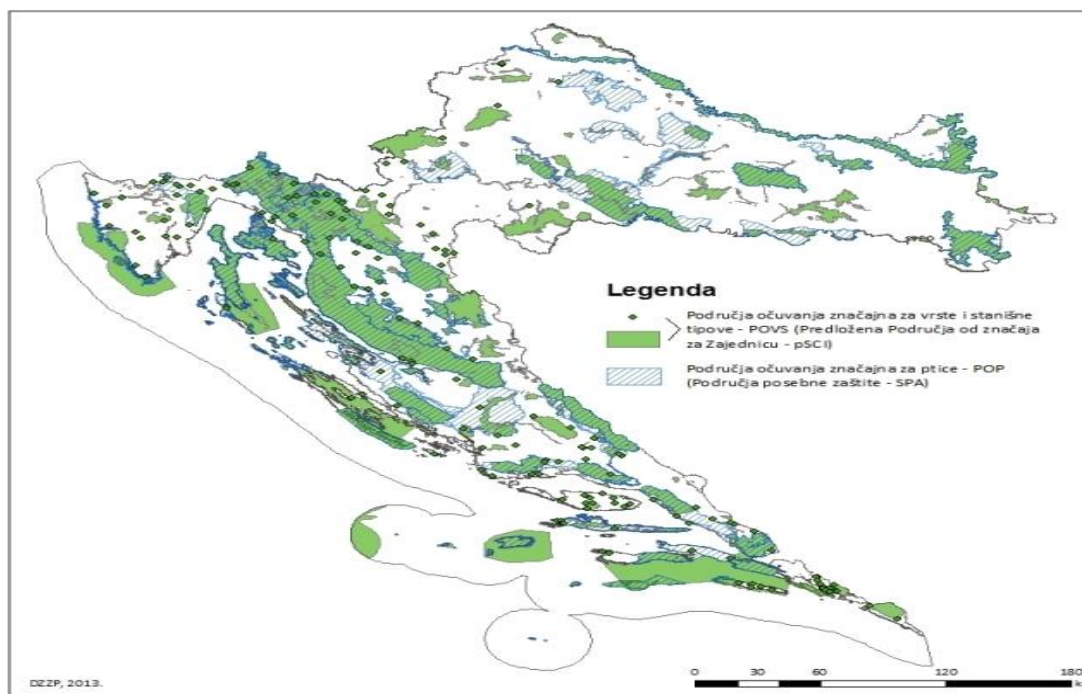
Ekološku mrežu RH (mrežu Natura 2000) prema članku 6. Uredbe o ekološkoj mreži (NN 124/2013) čine područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju).¹

Južni dio Općine Štitar, područje uz rijeku Savu (HR200043), nalazi se unutar područja NATURA 2000 (Sava nizvodno od Hrušćice HR2001311).

Slika 2: Područje Natura 2000

---

¹ Državni zavod za zaštitu prirode. <http://www.dzsp.hr/ekoloska-mreza/natura-2000/ekoloska-mreza-rh-natura-2000-1300.html>

Izvor: <http://www.dzpz.hr/ekoloska-mreza/natura-2000/ekoloska-mreza-rh-natura-2000-1300.html>

1.1.4. Kulturna i povijesna baština

Nematerijalnu kulturnu baštinu prvenstveno čini šokačka tradicija s bogatom folklorno-tradicijskom i etnološkom vrijednošću koju njeguje i promovira kulturno umjetničko društvo. Manifestacije koje se održavaju u Općini Štitar - Odavno smo graničari stari i Vrtičeva srida, tamburaški maraton.

"Odavno smo Graničari stari" povezuje prošlost i sadašnjost, isprepliće vojni i civilni život te prikazuje utjecaj Granice na tadašnji život običnog čovjeka. Manifestacija je preuzela ime od pjesme poznatog pučkog pjesnika Đuke Galovića, „Odavno smo graničari stari“. Njome se želi očuvati i pokazati naša kulturna baština, tradicijsko ruho, običaji i sve ostalo vezano uz graničarsku tradiciju kojom se Štitar uistinu može ponositi. Manifestacija se održava krajem svibnja i početkom lipnja u Štitaru još tamo od 2005. godine. Uz postavljenu visoku promatračnicu kao simbol nekadašnjeg života uz rijeku Savu, manifestacijom se oživljava tradicijska baština Graničara na čardacima i konjanika u odorama. Uz nastupe folklornih skupina, ona okuplja sve one koji vole folklor, pjesmu i običaje našega kraja. Na taj način Graničar nastavlja živjeti u našim srcima, pjesmama i pričama.²

² Općina Štitar. <http://www.opcina-stitar.hr/index.php?stranica=22>

"Vrtičeva srida" je srijeda prije "čiste sride", prvog dana Korizme. Njome počinje zadnji tjedan poklada kada je zabava i ludovanje u svojem vrhuncu. Dani poklada u Štitaru su imali svoja imena i značenja. Nijednog pokladnog dana nije bilo dobro raditi, a onoga tko to prekrši mogle su stići razne zdravstvene tegobe ili bi rad bio uzaludan. Zapravo su mještani sami smišljali razloge zašto ne raditi, iako je posla bilo malo zbog zime:

"*mišji ponediljak*"- nije se radio ručni rad, jer se vjerovalo kako će miševi pojesti sve što je napravljeno

"*bolni utorak*"- nije se radilo kako se tijekom godine ne bi bolovalo

"*vrtičeva srida*" - nije se radilo kako se tijekom godine ne bi javile vrtoglavice. Na taj dan u Štitaru mladići su se spremaju u Turke, na glavi su nosili fesove (kape od čohe, crvene boje) i jahali konjima kroz selo te uz topot konja i galamu plašili mještane - željeli su prikazati kako Turci provaljuju iz Bosne.

"*trudovski četvrtak*"- nije se radilo kako se tijekom godine na šakama ne bi stvarali "trudovi" (teški žuljevi poput kurjih očiju)

"*gluvi petak*"- tko radi petkom boljet će ga uši, a može ostati i gluh

"*zaklopita subota*"- zatvarala je, zaklapala ovaj pokladni tjedan

Na "Vrtičevu sridu" stvarnost se okrene, zavrti, odatle vjerojatno i potječe naziv za ovaj dan, jer tada monotonija i stroga pravila koja su postojala prestaju važiti, barem na tjedan dana.³

Upisom u Registar nepokretnih kulturnih dobara zaštićena je župna crkva sv. Mateja apostola i evanđeliste i Arheološko nalazište „Berava-Crna greda“, a kao pokretno dobro je Inventar crkve sv. Mateja.⁴

Crkva sv. Mateja apostola i evanđeliste - sagrađena 1818. g. u središtu naselja, na križanju prometnice. Ima elemente baroknog klasicizma. Jednobrodna građevina je longitudinalnog tlocrta s poligonalnom apsidom i sakristijom uz sjeverno pročelje. Pročelja su simetrična. Glavno pročelje raščlanjeno je trostrukim pilastrima koji dodatno ističu rizalitni središnji dio sa segmentnim portalom i prozorom. Iznad profiliranog vijenca nalazi se timpan. Visoko na bočnim poljima postavljene su niše u kojima stoje kipovi sv. Bartola i sv. Andrije. Zvonik je iznad glavnog pročelja, ukrašen lezenama, ovulusom, vijencima, polukružno završenim prozorima i pokriven baroknom lukovicom s križem na vrhu. Unutrašnjost je bogato dekorirana.

³ Općina Štitar. <http://www.opcina-stitar.hr/index.php?stranica=22>

⁴ Registar kulturnih dobara. <http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=6212>

Arheološko nalazište "Berava – Crna greda" smješteno je sjeverno od naselja Štitar. Ima oblik nekoliko brježuljaka u nizu istočno uz rijeku Berava. Terenski pregled i arheološko sondiranje proveo je Zavičajni Muzej Stjepana Grubera Županja. Arhitektura nije otkrivena, ali prikupljena je veća količina pokretnih arheoloških nalaza iz razdoblja antike. Nalazište se ističe zbog blizine rimskog cestovnog pravca Siscia – Sirmium, moguće je da je riječ o dosada neotkrivenoj putnoj stanici Ad Basante. Nalazište ima znanstveni, kulturni i odgojno – obrazovni značaj jer dosadašnji nalazi govore u prilog postojanju znatnog potencijala za buduće izučavanje, prezentaciju i korištenje.

Neogotički inventar crkve nastao je krajem 19. i poč. 20.st. Propovjedaonica s likovima evanđelista, krstionica, pet tirolskih oltara s kipovima i reljefima te zidne reljefne slike izrađeni su u radionicama F.Stuflessera u Italiji. Jedan oltar, klupe i postaje križnog puta djelo su domaćih majstora od kojih se spominje Josip Pellarini iz Vinkovaca i majstor Kovačić. Inventar se sastoji od šest oltara s kipovima i reljefima, propovjedaonice, krstionice, četrnaest slika križnog puta, šest zidnih slika i deset klupa za vjernike.

1.1.5. Stanje društvene infrastrukture

Društvenu infrastrukturu Općine Štitar čine obrazovanje, zdravstvo i socijalna skrb te kulturne i športske djelatnosti.

Obrazovanje

U odgoju i obrazovanju na području Općine Štitar djeluje osnovna škola Ivan Goran Kovačić, i dječja igraonica. Raspored djece u odgojno - obrazovnim ustanovama u Općini prikazan je u tablicama 2 i 3 .).

Tablica 2. Predškolski odgoj, broj djece i zaposlenih na području Općine Štitar

Općina Štitar	ŠKOLSKA GODINA	BROJ igraonica	BROJ DJECE	BROJ ZAPOSLENIH
	2014/2015	1	21	1

Izvor: osnovna škola I.G.Kovačić Štitar

Tablica br. 3.: Osnovna škola, razredni odjeli, učenici i učitelji na području Općine Štitar

Općina Štitar	ŠKOLSKA GODINA	ŠKOLE	RAZREDNI ODJELI	UČENICI	UČITELJI
	2012/2013	1	9	194	20
	2013/2014	1	8	185	20
	2014/2015	1	8	177	20

Izvor: osnovna škola I.G.Kovačić Štitar

Zdravstvo

Primarna zdravstvena zaštita je organizirana u okviru Doma zdravlja Županja u svim jedinicama lokalne samouprave. Zdravstvene ustanove na području Općine Štitar obuhvaćaju ordinaciju opće/obiteljske medicine i stomatološku ordinaciju.

Socijalna djelatnost

Infrastruktura socijalne skrbi obuhvaća Centar za socijalnu skrb u Županji, Dom za starije i nemoćne osobe Županja.

Organizacije civilnog društva

Udruge kao najbrojnije organizacije civilnog društva imaju višestruku ulogu u svakom društvu. One svojim aktivnostima nadopunjuju rad ustanova i institucija u brojnim sferama društvenog života. Udruge potiču građane, privatni i javni sektor na suradnju u provedbi inicijativa od interesa za opće dobro. Na području Općine Štitar početkom 2016. godine je aktivno 10 udruga (vidi: Tablica 4.).

Tablica 4: Broj udruga po vrstama u Općini Štitar

Naziv JLS-a	Ekološka	Gospodarska	Kulturna	Okupljanje i zaštita djece, mladeži i obitelji	Športska	Tehnička, informatička	Zaštita i spašavanje
Štitar	1	2	2	1	2	1	1

Izvor: Registar udruga Republike Hrvatske, siječanj 2016.

1.1.6. Stanje komunalne infrastrukture

Komunalna infrastruktura obuhvaća prometnu infrastrukturu, energetska i telekomunikacijsku infrastrukturu, vodoopskrbu, odvodnju i vodno gospodarstvo te postupanje s otpadom.

Prometna infrastruktura obuhvaća:

Cestovnu infrastrukturu - državna autocesta A3 (GP Bregana-Zagreb-GP Bajakovo) i županijska cesta Ž4218. Postojeća cestovna infrastruktura, posebice lokalne nerazvrstane ceste nisu u zadovoljavajućem stanju te ih je potrebno modernizirati, rekonstruirati i proširiti. Cestovna infrastruktura važna je i sa stajališta razvoja turizma jer su postojeće ceste sastavni dio Europske biciklističke rute Dunav (dio rute EuroVelo6), iako biciklističke staze u fizičkom smislu zapravo ne postoje. Osim lošeg stanja cestovne infrastrukture, dodatni problem predstavlja i slaba povezanost Općine, što je naročito vidljivo kod povezanosti javnim prijevozom.

Riječni promet na području Općine Štitar ima dobre preduvjete budući je područje smješteno uz rijeku Savu s predviđenim riječnim graničnim prijelazima, ali uz trenutno velika ograničenja radi neuređenog plovnog puta. Izgradnjom kanala Dunav - Sava dovelo bi do značajnog razvoja riječnog, ali i cestovnog i željezničkog prijevoza, a što je od značajnog interesa za razvoj područja Štitara. Izgradnja kanala Dunav - Sava predviđena je u županijskoj strategijom s ciljem oplemenjivanja vodom malih vodotoka Vuka, Bosut i Spačva i osiguralo navodnjavanje 33.000 ha poljoprivrednih površina. Također postoji riječna luka kod Županje s velikim potencijalom rasta ako se uredi plovni režim.

Telekomunikacijska mreža - Na području Općine TK mreža sastoji se od uređaja za komunikaciju (mjesna telefonska centrala u Štitaru), prijenosnog puta (magistralno vodovi i kanali te korisnički i spojni vodovi i kanali) i krajnjih korisnika u smislu telefonskih priključaka. Telekomunikacijska mreža na području Općine je kvalitetno izvedena i u potpunosti zadovoljava sadašnji stupanj razvijenosti.

Elektroenergetika - Elektroenergetske potrebe općine podmiruju se u cijelosti iz elektroenergetske mreže HEP, jer na području Općine nema proizvodnje električne energije. Elektroenergetska mreža unutar prostora općine sadržava 110 Kv. Postojeći sustav trafostanica u potpunosti zadovoljava sadašnje stanje potreba općine, ali kod planiranja novih građevnih područja za stanovanje i gospodarske sadržaje svakako treba prethodno ispitati mogućnosti njihove dogradnje pa čak i izgradnje potpuno novih trafostanica.

Plinoopskrba - Prirodni plin kao ekološki najjeftiniji agregat zastupljen je sve više kao glavni energent u kućanstvu i industriji u istočnom dijelu Hrvatske. Na području Općine, gotovo sva domaćinstva i ostali potencijalni potrošači priključeni su na plinoopskrbni sustav. Sjevernim dijelom područja Općine, u smjeru istok - zapad prolazi magistralni plinovod za međunarodni transport plina.

Vodoopskrba - Cjelokupni prostor općine aluvijalna je naplavina rijeke Save i njenih pritoka pa je u hidrogeološkom smislu vrlo pogodan za vodoopskrbu. Rezultat toga je da je sav nastanjeni prostor Općine obuhvaćen vodoopskrbnim sustavom.

Vodno gospodarstvo - područje Općine Štitar dio je Biđ - Bosutskog melioracijskog areala. Glavni recipijent i odvodnik sliva je rijeka Save u koju se voda slijeva gravitacijom ukoliko to vodostaji Save dozvoljavaju. Osim poplavnim vanjskim vodama, područje Općine ugroženo je i od unutarnjih voda. Stanje regularnosti vodotoka nije u potpunosti zadovoljavajuće. Vodotoci II. reda regulirani su za određeni potencijalni profil i određenu niveletu korita. Cijelom duljinom južne granice Općine Štitar koja se u potpunosti podudara sa središnjom linijom korita rijeke Save izveden je zemljani nasip za obranu od povremenih visokih voda rijeke Save. Udaljenost nasipa od ruba korita Save varira tako da se npr. cijeli prostor tzv. Buzum Štitara i Savice u jugozapadnom dijelu područja Općine nalazi izvan zaštite tj. nalazi se unutar plovnog područja.

Zbrinjavanje otpada - na cjelokupnom području Općine Štitar zbrinjavanje otpada provodi se organizirano putem komunalnog poduzeća Čistoća d.o.o. Prema Planu gospodarenja otpadom Vukovarsko - srijemske županije, uspostavom regionalnog odlagališta, lokalna odlagališta će se zatvoriti

te će se uspostaviti sustav reciklažnih dvorišta na kojem će se razvrstavati i pripremati za odvoz i otpad s područja Općine Štitar.

1.2. GOSPODARSKE ZNAČAJKE PODRUČJA

U skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 147/14), područje Općine Štitar uvršteno je u I. skupinu jedinica lokalne samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 50% prosjeka Republike Hrvatske.

Uzroci navedenim niskim indeksima razvijenosti nalaze se kretanju svih osnovnih pokazatelja koji su niži od vrijednosti na razini Republike Hrvatske, Vukovarsko - srijemske županije i LAG-a Šumanovci (*vidi: Tablica 5.*).

Tablica 5: Vrijednosti pokazatelja indeksa razvijenosti

	Prosječni dohodak p. c.	Prosječni izvorni prihodi p. c.	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovanog stanovništva
RH	28.759	2.969	16,00 %	100,0	100,00 %
VSŽ	20.368	1.441	25,40 %	95,1	69,31 %
LAG	15.467	1.048	33,60 %	95,86	58,44 %
Štitar	12,015	485	36,40 %	100,0	55,51 %

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske Unije <https://razvoj.gov.hr/oministarstvu/regionalni-razvoj/indeks-razvijenosti/112>

Posebice su zabrinjavajući podaci od prosječno 36,40% stope nezaposlenosti na području Općine Štitar u odnosu na nacionalnu prosječnu stopu nezaposlenosti od 16 %. Također je i prosječni dohodak Općine Štitar od 12.015 ispod prosjeka Republike Hrvatske koji je 28.759.

1.2.1. Glavne gospodarske djelatnosti

Područje Općine Štitar ima izuzetna ruralna obilježja. Poljoprivreda se ističe kao glavna gospodarska djelatnost. Kvalitetne poljoprivredne površine najvećim dijelom se eksploatiraju u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji koja predstavlja sirovinsku osnovu za poljoprivredno-prehrambenu industriju.

Poljoprivreda je najvažnija i najdinamičnija gospodarska grana budući da područje Općine Štitar raspolaže s izuzetno kvalitetnom prirodnom osnovom za razvoj poljoprivrede jer ima 2.153 ha poljoprivrednog zemljišta koje je pogodno za raznovrsnu poljoprivrednu proizvodnju (vidi: Tablica 6.).

Tablica 6: Poljoprivredne površine po katastarskim kulturama u ha na području Općine Štitar

	Oranice (ha)	Voćnjaci (ha)	Livade (ha)	Pašnjaci (ha)	Ukupno poljoprivredne površine (ha)
Štitar	1.851	51	74	177	2.153
LAG	27.443	295	216	711	28.665
VSŽ	139.858	2.558	934	4.299	147.649

Izvor: Upravni odjel za poljoprivredu, šumarstvo i ruralni razvoj, VSŽ, 2014.

Iz sljedeće tablice evidentno je da najviše poljoprivrednih površina na području općine Štitar čine oranice na kojima se uglavnom uzgajaju nisko profitne kulture, zatim slijede pašnjaci te livade i voćnjaci. Navedenu strukturu kultura na poljoprivrednim površinama Općine Štitar i Vukovarsko srijemske županije čine oranice, zatim slijede pašnjaci, voćnjaci i livade.

Na području općine Štitar aktivno je 175 poljoprivrednih gospodarstava koji su prijavljeni u Upisniku poljoprivrednih gospodarstava Republike Hrvatske.⁵

Prema podacima o starosti nositelja OPG-a razvidno je nizak udjel mladih poljoprivrednika do 40 godina, dok je najveći udjel nositelja starih 60 i više godina što govori o slaboj generacijskoj vitalnosti OPG-a. (vidi tablica: 7.).

Tablica 7. Broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava prema starosti nositelja

NASELJE	<40	40-45	46-50	51-55	56-60	61-65	> 65	Broj OPG-a ukupno
Štitar	26	18	29	22	10	14	60	175
LAG Šumanovci	224	175	198	193	178	146	484	1598

⁵ Podaci Upisnika poljoprivrednih gospodarstava RH su javno dostupni na stranicama Agencije za plaćanja u poljoprivredi i ruralnom razvoju (APPRR), <http://www.appr.hr/>

Izvor: Upisnik poljoprivrednih gospodarstava RH. <http://www.apprrr.hr/statistika-2015-1743.aspx>

Tablica 8. Školska sprema nositelja/odgovorne osobe

	Nema podataka	Nezavršena osn.škola	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola	Fakultet
Štitar	74	22	49	29	1	0
LAG	612	140	470	98	24	43

Izvor: Upisnik poljoprivrednih gospodarstava RH. <http://www.apprrr.hr/statistika-2015-1743.aspx>

Na poljoprivrednim gospodarstvima najviše nositelja/odgovornih osoba je s nezavršenom ili završenom osnovnom školom, dok je samo jedna osoba sa završenom višom školom.

U ukupnom broju poljoprivrednih gospodarstava Općine Štitar prevladavaju obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG), i ostali oblici, trgovačka društva i zadruge (vidi: Tablica 9.). Prema spolu nositelja OPG-a žene su nositelji 40 poljoprivrednih gospodarstva, a dok su muškarci nositelji njih čak 135.

Tablica 9. Broj poljoprivrednih gospodarstava prema tipu

	OPG	Obrt	Ostalo	Trgovačka društva	Zadruge	Ukupno
Štitar	175	2	0	2	0	179
LAG	1598	56	4	25	4	1687

Izvor: Upisnik poljoprivrednih gospodarstava RH. <http://www.apprrr.hr/>

1.2.2. Stanje gospodarstva

Poslovno okruženje na području Općine Štitar karakterizira dobra geostrateška pozicija, posebice blizina tržišta BiH i Srbije, relativno dobra prometna povezanost, solidna učinkovitost sudstva i ažurnost zemljišnih knjiga. Pored toga, prednosti okruženja su niži troškovi zemljišta, poslovnog prostora i rada.

S druge strane, kao što je vidljivo iz navedenih podataka, područje Općine Štitar karakteriziraju obilježja uvjeta poslovanja Vukovarsko - srijemske županije, koja se nalazi na 19 mjestu u RH prema indeksu konkurentnosti⁶. Tako nizak prag je posljedica slabe razvijenosti poduzetništva, niske razine ulaganja, niske tehnološke razvijenosti, male orijentiranosti na izvoz te vrlo niske inovativnosti, ali i loše obrazovne strukture te velikih migracija stanovništva.

⁶ Izvor: Regionalni indeks konkurentnosti Hrvatske, 2013. godina

Prema ostvarenom bruto domaćem proizvodu Vukovarsko-srijemska županija je na drugom mjestu u usporedbi s ostalim županija prema ostvarenoj vrijednosti BDP-a po stanovniku. On iznosi 5.996 EUR-a po stanovniku, što je 58,2% od nacionalnog prosjeka.

1.2.3. Tržište radne snage

Problemi u gospodarstvu, koji su bili prisutni i prije, dodatno su se povećali u posljednjim godinama dugotrajne gospodarske recesije u RH, a to je pored povećanja broja nezaposlenih, rezultiralo i smanjenjem potražnje za radnom snagom, što upućuje na stagnaciju tržišta rada.

Na području Općine Štitar je broj zaposlenih, odnosno broj aktivnih osiguranih osoba na Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje na dan 31.12.2015. iznosio ukupno 107 osoba. Od toga su 74 bili zaposleni kod pravnih osoba, 3 obrtnici, 22 poljoprivrednici, 1 samostalne profesionalne djelatnosti, 7 radnici kod fizičkih osoba.

U ukupnom broju od 107 osiguranih osoba, učešće žena iznosilo je 32 odnosno 29,90%, što možemo interpretirati na način da se žene teže zapošljavaju od muškarci (*vidi: Tablica br. 10.*).

Tablica br. 10.: Broj aktivnih osiguranih osoba u Općini Štitar

Radnici kod pravnih osoba			Obrtnici			Poljoprivrednici			Samostalne profesionalne djelatnosti		
Muški	Žene	Ukupno	Muški	Žene	Ukupno	Muški	Žene	Ukupno	Muški	Žene	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
51	23	74	3		3	17	5	22	0	1	1
Radnici kod fizičkih osoba			Osig. zaposleni kod međ. organizacija			Osiguranci -			U K U P N O		
			i u inozemstvu			produženo osiguranje					
Muški	Žene	Ukupno	Muški	Žene	Ukupno	Muški	Žene	Ukupno	Muški	Žene	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4	3	7	0	0	0	0	0	0	75	32	107

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Sektor za ekonomske poslove, Odjel plana i analize, stanje na dan 30.12.2015.

Broj nezaposlenih u periodu 2012. - 2015. po JLS na području Općine Štitar pokazuje nestabilne trendove. Tako je broj nezaposlenih na području Općine Štitar u prosincu 2015. iznosio 194 i bio je za 130 manji nego u prosincu 2012., kada je iznosio 324, a u godinama između se povećavao i smanjivao.

Međutim u zadnje dvije godine iskazan je pozitivan trend smanjenja broja nezaposlenih te je u 2015.g. gotovo 50% manje nezaposlenih nego 2013.g.

1.3. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE ZNAČAJKE PODRUČJA

Demografsku i socijalnu sliku područja Općine Štitar u posljednjih dvadeset godina obilježavaju negativna demografska kretanja, negativni migracijski saldo, ispodprosječna gustoća naseljenosti u odnosu na republički prosjek. (vidi: tablica 11.).

Tablica 11. Opće kretanje stanovništva na području Općine Štitar (1991., 2001., 2011.)

PODRUČJE	POPIS 1991.	POPIS 2001.	INDEKS 01/91	POPIS 2011.	INDEKS 11/01
Štitar (do 2006. u sastavu Županje)	2.488	2.608	104,82	2.129	81,6
LAG Šumanovci	36.782	38.667	105,1	30.966	80,1
Vukovarsko-Srijemska županija	231.241	204.768	88,6	179.521	87,7

Izvor: Popis stanovništva 2011. Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2012.

1.3.1. Broj i gustoća stanovnika

Na području Općine Štitar, prema popisu 2011. godine živjelo je 2.129 stanovnika na 40.12 km². Gustoća naseljenosti je 53,1 st/km² što je ispod prosjeka Republike Hrvatske koji iznosi 75,8 st/km². To je posljedica kontinuiranog pada stanovništva u posljednjih 20 godina izazvanog negativnim prirodnim kretanjem i iseljavanjem stanovništva (Vidi : Tablica 12.).

Tablica 12. Gustoća naseljenosti na području općine Štitar (st/km²), 2001-2011.

PODRUČJE	GUSTOĆA NASELJENOSTI			
	2001. godine		2011. godine	
	POVRŠINA/ km ²	BR. STANOVNIKA/1km ²	POVRŠINA/km ²	BR. STANOVNIKA/1k m ²
Štitar	40,12	65,0	40,12	53,1
LAG Šumanovci	607,19	63,7	607,19	51,0
VSŽ	2.447,72	83,6	2.447,72	73,3

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2001. i 2011.

1.3.2. Demografska kretanja

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine područje Općine Štitar ima 2.129 stanovnika, a što je za 22,5 % manje u odnosu na Popisu stanovništva iz 2001. godine.

Prema strukturi stanovništva područje Općine Štitar je isključivo ruralnog karaktera. Demografska kretanja na području Općine Štitar i obilježavaju kontinuirani negativni saldo migracije, što znači da se više stanovništva iseljava nego doseljava, a glavni čimbenik su migracije u druge županije. Posebno zabrinjava veliki udio u iseljavanju radno aktivnog stanovništva, posebice mlade i obrazovane populacije.

Prema podacima DZS „Popis stanovništva 2011“ u Općini Štitar živi ukupno 2.129 stanovnika, a 1.383 stanovnika, odnosno 65 %, je u dobi od 15 do 64 godina starosti, što predstavlja značajan udio raspoložive radne snage u ukupnom broju stanovnika (*vidi: Tablica br. 13.*).

Tablica br. 13.: Dobna struktura stanovništva Općine Štitar

Dobna skupina	0-14	15-29	30-44	45-64	65+	Ukupno
Broj stanovnika	400	477	422	484	346	2.129
Udio %	18,79	22,4	19,83	22,73	16,25	100

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011. godine

Pokazatelji dobne strukture ukazuju na trend postupnog starenja stanovništva, a što je u skladu s županijskim, nacionalnim, ali i europskim trendom. Intenzivno starenje populacije ima za posljedicu smanjenje broja stanovništva, a posljedično tome i povećanja staračkih domaćinstava.

Kao što je prethodno navedeno, područje Općine Štitar karakteriziraju negativna demografska kretanja te, ukoliko se ne zaustave navedeni negativni trendovi, demografska struktura bi mogla postati ozbiljna prijetnja, ne samo budućem razvoju, već i opstanku.

1.3.3. Obrazovna struktura stanovništva

Područje Općine Štitar obilježava loša obrazovna struktura stanovništva, odnosno ispodprosječni udio obrazovanog stanovništva, odnosno stanovništva s formalnim obrazovanjem koje je starije od 15 godina te znatno niži udio više i visoko obrazovanog stanovništva u odnosu na nacionalnu strukturu, a što je, između ostalog, i posljedica slabe infrastrukture za studiranje i izvannastavnih programa za studente.

Sukladno Strategiji razvoja ljudskih potencijala Vukovarsko - srijemske županije za razdoblje od 2011. do 2013. godine „u Vukovarsko - srijemskoj županiji je 5.676 stanovnika starijih od 10 godina bilo nepismeno, što je 3,2% stanovništva od 10 i više godina (RH=1,8%). Nepismenost je posebno naglašena kod starijih dobnih skupina od 60 i više godina starosti. Gledano prema stupnju obrazovanja, od 165.409 stanovnika starijih od 15 godina, 50,9% ima završenu osnovnu ili uopće nema završenu školu, 41,3% ima završenu srednju školu, dok 6,6% ukupnog stanovništva (starijeg od 15 godina starosti) ima višu ili visoku stručnu spremu (za 1,1% stanovništva podaci o obrazovanju su nepoznati).“

Budući da su demografske i socijalne značajke područja Općine Štitar kompatibilne s podacima za Vukovarsko - srijemsku županiju, prethodno navedeni podaci o obrazovnoj strukturi stanovništva su karakteristični i za područje Općine Štitar.

Struktura gospodarstva na području Općine Štitar pretežito se temelji na poljoprivredi te trgovini za koju je potrebna niža razina obrazovanja pa tako postojeće gospodarstvo ne potiče visoko obrazovanje stanovništva. S druge strane, visokoobrazovane osobe, čija struka nije zastupljena u lokalnom gospodarstvu, teško pronalaze zaposlenje čime nastaje vrlo snažan poticaj za njihovu emigraciju.

Pored gospodarskih kretanja, obrazovna struktura nezaposlenih osoba predstavlja dodatan otežavajući element za aktiviranje pozitivnih procesa na tržištu rada. Stoga daljnje aktivnosti na području Općine Štitar treba prvenstveno usmjeriti na obrazovanje i obučavanje po svim tematskim segmentima i to ukupne radne populacije, radi aktiviranja pozitivnih gospodarskih procesa u cilju zadržavanja postojećih i otvaranja novih radnih mjesta (*vidi: Tablica br. 14.*).

Tablica br. 14.: Obrazovna struktura nezaposlenih na području Općine Štitar

		Bez škole i s nezavršenom OŠ	Osnovna škola	Srednja škola sa zanimanjem 1-3 godine	Srednja škola sa zanimanjem 4 godine	Gimnazija	1.stupanj fakulteta	Fakultet, akademija
ukupno	194	9	69	106			6	4
Udio %	100	4,64	35,57	54,64			3,09	2,06

Izvor: statistika.hzz.hr, prosinac 2015.

Nužno je zaustaviti trenutno spiralo nepoticanje obrazovanja stanovništva koje onemogućava ekonomski razvoj i otvaranje novih radnih mjesta, a time ponovno potiče emigraciju stanovništva. Stoga je jedna od prioritetnih aktivnosti na području Općine Štitar provedba cjeloživotnog obrazovanja na svim razinama kako bi lokalno stanovništvo usvojilo potrebna znanja i vještine koje će doprinijeti njihovom gospodarskom, ali i društvenom razvoju.

2. RAZVOJNE POTREBE I POTENCIJALI OPĆINE ŠTITAR

2.1. Analiza razvojnih potreba

Razvojni iskorak započinje od ljudi s idejom, voljom i ustrajnošću. Kako bi postavili razvojne preduvjete na načelima trostruke bilance (ekonomske, ekološke i socijalne koristi), potrebna je kvalitetna analiza stanja i potreba, ali i ciljeva i očekivanja. Upravo s tom svrhom je i osnovana radna skupina za izradu Strateškog razvojnog programa Općine Štitar za razdoblje 2015. do 2020. godine kako bi svi relevantni društveni dionici Općine Štitar, odnosno predstavnici javnog, privatnog i civilnog sektora dali svoje viđenje razvojnih potreba i potencijala razvoja Općine Štitar.

U prethodnom tekstu ove Strategije (opis područja Općine Štitar) prikazano je aktualno stanje, ali su i naznačene razvojne potrebe i to:

PRIORITETNA PODRUČJA DJELOVANJA – društvene djelatnosti i javna infrastruktura:

- Poticanje lokalnog razvoja kroz osiguravanje kvalitetne opskrbe vodom i sustava odvodnje otpadnih voda te usmjerenje na projekte u području infrastrukture, zaštite okoliša i energetske učinkovitosti; poticanje cjeloživotnog učenja te kvalitete obrazovanja; stavljanje kulturne i prirodne baštine u gospodarsku funkciju, aktivnije djelovanje JLS-a u pokretanju projektnih inicijativa te značajnije korištenje financijskih sredstava EU i drugih fondova;
- Rekonstrukcija nerazvrstanih cesta na području Općine zajedno s nogostupima i parkiralištima te uređenje poljskih puteva;
- Izgradnja nove zgrade općine;
- Zaobilaznica na Županijskoj cesti Ž4218
- Biciklistička staza
- Šetnica po nasipu
- Športsko rekreacijski centar zajedno s hipodromom koji bi djelovao kao izletišta
- Sportska dvorana
- Izgradnja reciklažnog dvorišta te nabava mobilnog reciklažnog dvorišta kao i preostale kante za odvojeno prikupljanje otpada;

PRIORITETNA PODRUČJA DJELOVANJA- poljoprivreda/šumarstvo:

- Poticanje cjeloživotnog učenja i stručne izobrazbe, unapređenje protoka informacija, mapiranje poljoprivrednih proizvođača po vrstama poslovnih aktivnosti i udruživanje;
- Obnova, očuvanje i povećanje bioraznolikosti, uključujući u područjima NATURA 2000 i u područjima s prirodnim ograničenjima;
- Poboljšanje gospodarskih rezultata kroz poticanje restrukturiranja i modernizacije, tržišne usmjerenosti i poljoprivredne diversifikacije;

- Olakšavanje ulaska poljoprivrednika s odgovarajućom izobrazbom i mladih u sektor poljoprivrede;
- Pобоljšanje konkurentnosti primarnih proizvođača njihovom boljom integracijom u poljoprivredno-prehrambeni lanac putem programa kvalitete, dodajući vrijednost poljoprivrednim proizvodima, promicanjem istih na lokalnim tržištima i u kratkim krugovima opskrbe, skupina proizvođača i međusektorskih organizacija
- Očuvanje okoliša (bolje upravljanje vodama, uključujući upravljanje gnojivom i pesticidima; sprječavanje erozije tla i bolje upravljanje tlom; smanjenje emisije stakleničkih plinova i amonijaka; poticanje pohrane i sekvenciranja ugljika; povećanje učinkovitosti u korištenju energije)
- Potpora sprječavanju rizika i upravljanju rizikom u poljoprivrednom gospodarstvu
- Jačanje poveznica između poljoprivrede, proizvodnje hrane i šumarstva te istraživanja i inovacija
- Povećanje održivosti i kompetentnosti šumskih gospodarstava i promocija održivog gospodarenja šumama
- poticanje eko-poljoprivredne proizvodnje, proizvodnja tradicionalnih poljoprivrednih proizvoda i ulaganje u uže specijaliziranu poljoprivrednu proizvodnju;

PRIORITETNA PODRUČJA DJELOVANJA- gospodarstvo:

- Olakšavanje diversifikacije, stvaranja i razvoja malih i srednjih poduzeća kao i otvaranje radnih mjesta
- Poticanje inovacija, suradnje i razvoja baze znanja u ruralnim područjima
- Olakšavanje opskrbe i korištenja OIE
- Izgradnja infrastrukture u poduzetničkoj zoni
- Sportski centar- karting staza

2.2. SWOT analiza

Snage	Slabosti
Odličan geostrateški položaj i prometna povezanost	Neadekvatno stanje cestovne mreže i lokalna prometna povezanost javnim prijevozom
Kvalitetni prirodni resursi (tlo, šume, voda, geotermalni izvori, biomasa, broj sunčanih sati ...)	Nedovoljna izgrađenost sustava odvodnje
Relativno zadovoljavajuća komunalna i društvena infrastruktura	Nepostojanje sustava navodnjavanja
Niži troškovi poslovanja i uređene zemljišne knjige i katastar	Nedovoljan udio industrije i nepostojanje visoko tehnološke proizvodnje i usluga
Bogata kulturna i tradicijska baština te aktivni proizvođači autohtonih proizvoda	Nepovoljna struktura stanovnika u radnom, stručnom i dobnom smislu uz velike emigracije radne snage
Aktivan sektor malog poduzetništva i obrta	Slaba razvijenost poduzetništva (nedostatak poduzetničke inicijative);
NATURA 2000 područje	Niska razina konkurentnosti proizvođača kao posljedica malenih jedinica proizvodnje; Neadekvatna razina specijaliziranosti; Neadekvatna razina obrazovanja i obučenosti poljoprivrednika; Nedovoljna tehnološka opremljenost; Neorganiziranost poljoprivredne proizvodnje (nedovoljno gospodarsko interesno povezivanje - umrežavanje); Nedovoljna razina usklađenosti sa standardima zaštite okoliša i higijenskim standardima; Neadekvatna struktura gospodarstva (mehanizacija, oprema, skladišta i kapaciteti za sušenje i preradu);
Članstvo u EU	Nepostojanje poduzetničke potporne infrastrukture
	Nepostojanje cjelovitog turističkog proizvoda;

Prilike	Prijetnje
Dostupnost nacionalnih i EU fondova te EU tržištu	Daljnje tehnološko zaostajanje i povećanje nekonkurentnosti
Potencijal za poboljšanje konkurentnosti	Iseljavanje stanovništva, naročito mladih i obrazovanih
Zainteresiranost mladih za učenje i usavršavanje kroz rad	Sporost i/ili nemogućnost realizacije razvojnih i drugih planova
Niži troškovi ulaganja za investitore	Konkurencija jeftinih proizvoda
Unapređenje krajolika (zamjena zračnih dalekovoda kablskim, sanacija divljih deponija otpada, zaštita prirodnih cjelina,	Nedovoljna decentralizacija
Daljnji razvoj prometne i komunalne infrastrukture te vodnog i plovnog potencijala Save;	Učinci klimatskih promjena i elementarnih nepogoda te degradacija okoliša
Mogućnost stvaranja dodane vrijednosti iz udruženih aktivnosti poput izravne prodaje i ruralnog turizma	
Uspostavljanje sustava navodnjavanja; zaštite od tuče i mraza;	
Velike mogućnosti za razvoj obnovljivih izvora energije;	
Lakši pristup informacijama o najnovijoj tehnologiji i rješenjima uz veće prilike za suradnju	

3. RAZVOJNA VIZIJA I CILJEVI OPĆINE ŠTITAR

3.1. Vizija i misija

VIZIJA Općine Štitar je:

- Štitar je općina visokog životnog standarda, konkurentnog gospodarstva, čistog i očuvanog okoliša te prepoznatljive prirodne i kulturne baštine s turističkom ponudom koja pruža autentičan doživljaj tradicionalnog ruralnog prostora.

MISIJA Općine Štitar se očituje kroz sljedeće karakteristike Općine:

- dobro organizirano malo i srednje poduzetništvo kroz razvijanje proizvodnje dohodovnijih ratarskih kultura, stočarstvo, povrćarstvo, voćarstvo, sektor prerade i usluga;
- dobro razvijena prerada poljoprivrednih proizvoda s usmjerenjem na tradicionalne proizvode ovog kraja, slavonski kulen i druge mesne proizvode te šljivovicu; na ovu proizvodnju nadovezuje se kvalitetna turistička ponuda kao dio ukupne ponude šireg spačvanskog područja; Štitar u toj ponudi sudjeluju s bogatim tradicijskim nasljeđem (napjevi, šlingeraji;), prirodnom baštinom, ponudom u lovnom i ribolovnom turizmu kao i direktnom ponudom tradicionalnih proizvoda na obiteljskim gospodarstvima (kulen i drugi suhomesnati proizvodi, šljivovica i druge voćne rakije, med; kušaonice)
- razvijena komunalna infrastruktura koja je dobra osnova za razvoj svih oblika poduzetništva; poduzetnička zona u Štitaru preduvjet su većih direktnih ulaganja te osiguravaju stanovništvu zaposlenje, kvalitetniji i ugodniji život;
- poželjno mjesto za življenje gdje gospodarski prosperitet stanovnika omogućuje primjerenu kakvoću života, zadovoljenje kulturnih i društvenih potreba stanovnika uz očuvanje prirodne i kulturne baštine za sljedeće naraštaje;
- aktivni sudionik europskih procesa s kvalitetnim partnerskim odnosima s okruženjem, razvijanjem prekogranične i međunarodne suradnje te korištenjem raspoloživih fondova za financiranje projekata.

3.2. Razvojni ciljevi

Strateški razvojni program Općine Štitar za petogodišnje razdoblje od 2015. - 2020. određen je s 3 temeljna cilja tj. razvojna pravca, a koji su definirani temeljem provedene osnovne analize stanja područja, SWOT analize te konzultacija na lokalnoj razini svih društvenih dionika (javni, civilni i gospodarski sektor) na području Općine Štitar.

Strateški razvojni program Općine Štitar čine sljedeća tri razvojna cilja:

1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva uz zaštitu okoliša

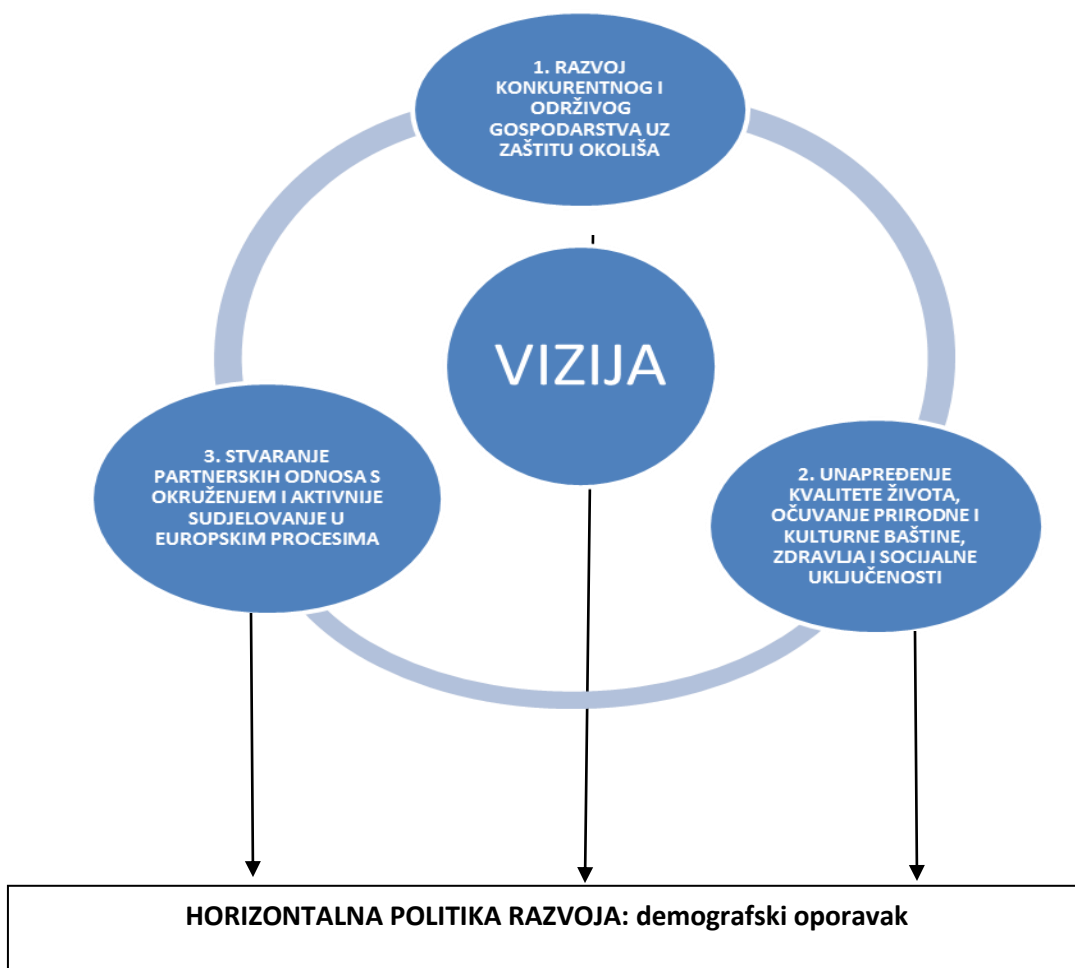
- 1.1. Poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva i stvaranje preduvjeta za razvoj gospodarstva
- 1.2. Razvoj ruralnog prostora i održive poljoprivredne proizvodnje
- 1.3. Zaštita okoliša i poštivanje postulata održivog razvoja
- 1.4. Razvoj ljudskih potencijala

2. Unapređenje kvalitete života, očuvanje prirodne i kulturne baštine, zdravlja i socijalne uključenosti

- 2.1. Unapređenje življenja i poticanje zdravijeg načina života
- 2.2. Zaštita, obnova i razvoj kulturne baštine
- 2.3. Unapređenje kvalitete socijalne i civilne zaštite

3. Stvaranje partnerskih odnosa s okruženjem i aktivnije sudjelovanje u europskim procesima

- 3.1. Jačanje prekogranične i međuopćinske suradnje
- 3.2. Aktivno sudjelovanje u europskim procesima

C.1. RAZVOJ KONKURENTNOG I ODRŽIVOG GOSPODARSTVA UZ ZAŠTITU OKOLIŠA

P.1.1. POTICANJE RAZVOJA MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA I STVARANJE PREDUVJETA ZA RAZVOJ GOSPODARSTVA	1.1.1. razvoj prerađivačke proizvodnje 1.1.2. razvoj turizma	P.1.2. RAZVOJ RURALNOG PROSTORA I ODRŽIVE POLJOPRIVREDE PROIZVODNJE	1.2.1. lokalno upravljanje ruralnim razvojem 1.2.2. jačanje lokalnih kapaciteta za ruralni razvoj 1.2.3. razvoj društvene djelatnosti 1.2.4. izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture 1.2.5. poticanje razvoja poljoprivrede 1.2.6. Poticanje ulaganja u infrastrukturu vezano za razvoj, modernizaciju ili prilagodbu poljoprivrede i šumarstva ⁷	P.1.3. ZAŠTITA OKOLIŠA I POŠTIVANJE POSTULATA ODRŽIVOG RAZVOJA	1.3.1. Razvoj sustava zbrinjavanja otpada 1.3.2. razvijanje svijesti o ekologiji 1.3.3. poticanje i podupiranje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora te korištenje OIE za razvoj gospodarstva 1.3.4. ostale mjere vezane uz postizanje agro-okolišnih i klimatskih ciljeva	P.1.4. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA	1.4.1. razvoj ljudskih kapaciteta ostalih institucija od značaja za lokalni razvoj 1.4.2. unapređenje poduzetničkih znanja i vještina
--	---	--	---	---	---	---	--

C.2. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA, OČUVANJE PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE, ZDRAVLJA I SOCIJALNE UKLJUČENOSTI

P.2.1. UNAPREĐENJE ŽIVLJENJA I POTICANJE ZDRAVIJEG NAČINA ŽIVOTA	2.1.1. stvaranje preduvjeta za masovnije bavljenje sportom 2.1.2. promocija zdravog načina života 2.1.3. unapređenje kvalitete života lokalne zajednice	P.2.2. ZAŠTITA, OBNOVA I RAZVOJ KULTURNE BAŠTINE	2.2.1. razvoj i unapređenje vrijednosti kulturne baštine i ruralnog ambijenta	P.2.3. UNAPREĐENJE KVALITETE SOCIJALNE I CIVILNE ZAŠTITE	2.3.1. unapređenje socijalne zaštite i socijalnih usluga te skrbi za skupine sa socijalnim i drugim specifičnim potrebama 2.3.2. unapređenje protupožarne i civilne zaštite
---	---	---	---	---	--

C.3. STVARANJE PARTNERSKIH ODNOSA S OKRUŽENJEM I AKTIVNIJE SUDJELOVANJE U EUROPSKIM PROCESIMA

P.3.1. JAČANJE PREKOGRAIČNE I MEĐUOPĆINSKE SURADNJE	3.1.1. razvoj partnerskih odnosa Općine Štitar i okruženja	P.3.2. AKTIVNO SUDJELOVANJE U EUROPSKIM PROCESIMA	3.2.1. promocija europskih procesa na području Općine Štitar
--	--	--	--

⁷ Podmjera 4.3. Potpora za ulaganja u infrastrukturu vezano uz razvoj, modernizaciju i prilagodbu poljoprivrede i šumarstva

3.3. Izlazni pokazatelji ciljeva (rezultati i uspješnost)

Ključna područja strategije predstavljena su preko 5 temeljnih indikatora učinaka Općine Štitar. Tri su osnovna cilja putem kojih se trebaju ostvariti indikatori učinka (ciljne vrijednosti) do 2020. godine, kako bi se ostvario napredak definiran Strategijom razvoja Općine Štitar.

Jasan i strukturiran skup ključnih indikatora učinaka omogućuju mjerenje napretka i utvrđivanje stupnja uspješnosti programa. Oni nas informiraju o tome kako ćemo prepoznati uspjeh programa. Indikatori trebaju biti SMART:

- Specifični (Specific),
- Mjerljivi (Measurable),
- Dostižni (Achievable),
- Relevantni (Relevant) i
- Vremenski određeni (Time - bound)

Dobar pokazatelj treba biti sveobuhvatan, jasno definiran, ponovljiv, razumljiv i praktičan donositeljima odluka, ali utemeljen na znanstvenim uvidima.

Pokazatelji rezultata za posebne ciljeve 1.1. – 1.4.

TABLICA POKAZATELJA REZULTATA

1. RAZVOJ KONKURENTNOG I ODRŽIVOG GOSPODARSTVA UZ ZAŠTITU OKOLIŠA

1.1. Poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva i stvaranje preduvjeta za razvoj gospodarstva

Način ostvarenja	Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost do 2020.

1.1.1. Razvoj prerađivačke proizvodnje	1.1.1.1. Potpore razvoju prerađivačkog sektora ⁸	Osiguranjem potpore kroz sufinanciranje programa razvoja poljoprivrede i razvojnih programa omogućit će se iniciranje i razvoj prerađivačkog sektora	Broj aktivnosti	1	Izvešća Općine Štitar	5
1.1.2. Razvoj turizma	1.1.3.1. Razvoj i promocija objedinjene turističke ponude i Poticanje pokretanja nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnom području u svrhu razvoja turizma ⁹	Razvojem te daljnjom promocijom objedinjene turističke ponude uspostaviti će se turistička destinacija Općine Štitar i povećati lokalni prihodi kroz turistički sektor	broj aktivnosti	1	Izviješća Općine / turističkog ureda / LAG Šumanovci	6
1.2. Razvoj ruralnog prostora i održive poljoprivredne proizvodnje						
1.2.1. Lokalno upravljanje ruralnim razvojem	1.2.1.1. Redovno upravljanje ruralnim razvojem na lokalnoj razini	Osiguranjem kontinuirane kvalitete upravljanja ruralnim razvojem kroz redovne djelatnosti općinske uprave osigurat će se logistička potpora, kao preduvjet ruralnog razvoja	Broj zaposlenih na razini godine	2	Izvešća Općine Štitar	3
1.2.2. Jačanje lokalnih kapaciteta za ruralni razvoj	1.2.2.1. Aktivno sudjelovanje u radu LAG Šumanovci ¹⁰	Aktivnim djelovanjem LAG Šumanovci jačaju se lokalni kapaciteti za ruralni razvoj	Broj projekata	0	Izvešće LAG Šumanovci	4

⁸ Podmjera 4.2. Potpora za ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda

⁹ Podmjere: 6.2. Potpora ulaganju u pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima, 6.4. Ulaganja u stvaranje i razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti

¹⁰ Mjera 19 - "LEADER – CLLD"

1.2.3. Razvoj društvene djelatnosti	1.2.3.1. Iniciranje i potpora odgoju i obrazovanju	Osiguranje rada O.Š., male škole i podrškom u radu dječjeg vrtića i obrazovanju osigurat će se infrastruktura odgoja i obrazovanja (PŠOO)	Broj djece u sustavu PŠOO	53	Evidencija OŠ /	55
	1.2.3.2. Iniciranje i potpora obrazovnom i kulturnom stvaralaštvu	Iniciranjem i potporom kroz prvenstveno aktivnosti knjižnice i čitaonice te izložbe tradicijskih proizvoda promiču se i unaprjeđuju obrazovne i kulturne vrijednosti lokalne zajednice	Broj aktivnosti	1	Izvešće Općine Štitar /udruga	7
	1.2.3.3. Iniciranje i potpora osnivanju udruga iz područja društvenog, kulturnog i javnog života uopće	Iniciranjem i potporom osnivanju udruga osnažuje se lokalni civilni sektor kao nositelj društvenog razvoja lokalne zajednice	Broj udruga	11	Izviješće udruga	15
1.2.4. Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture	1.2.4.1. Održavanje i izgradnja energetske te prometne sustava i nogostupa ¹¹	Održavanjem i izgradnjom energetske te prometne sustava i nogostupa doprinosi se razvoju ruralnog prostora i održive poljoprivredne proizvodnje	Broj akcija	1	Izvešća Općine Štitar	8
	1.2.4.2. Izgradnja i održavanje javnih površina i javne rasvjete	Izgradnjom i održavanjem javnih površina i javne rasvjete doprinosi se razvoju ruralnog prostora i održive poljoprivredne proizvodnje	Broj akcija	2	Izvešća Općine Štitar	13

¹¹ Operacija 7.2.2. Ulaganja u građenje nerazvrstanih cesta

	1.2.4.3. Izgradnja, uređenje i održavanje javnih sustava za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda ¹²	Izgradnjom, uređenjem i održavanjem javnih sustava za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda doprinosi se razvoju ruralnog prostora i održive poljoprivredne proizvodnje	Postotak izgrađenosti	17,60%	Izvešća Općine Štitar/komunalno poduzeće	82,40%
1.2.5. Poticanje razvoja poljoprivrede	1.2.5.1. Projekti proizvodnje i trženja specifičnih poljoprivrednih prehrambenih proizvoda te poticanja razvoja novih proizvoda, postupaka, procesa i tehnologije ¹³	Izradom projekata proizvodnje i trženja specifičnih poljoprivrednih proizvoda doprinijet će se poticanju poljoprivredne proizvodnje veće dodane vrijednosti	Broj akcija	2	Izvešća Općine Štitar	15
	1.2.5.2. Projekti promicanja i realizacija određenih razina zaštite specifičnih poljoprivredno prehrambenih proizvoda ¹⁴	Izradom projekata promicanja i realizacije određenih razina zaštite doprinijet će se poticanju poljoprivredne proizvodnje veće dodane vrijednosti	Broj akcija	0	Izvešća Općine Štitar	2

¹² Operacija 7.2.1. Ulaganja u građenje javnih sustava za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda

¹³ Podmjera 16.2. Potpora za pilot-projekte i za razvoj novih proizvoda, postupaka, procesa i tehnologija

¹⁴ Podmjere: 3.1. Potpora za novo sudjelovanje u sustavima kvalitete, 3.2. Potpora za aktivnosti informiranja i promicanja koje provode skupine proizvođača na unutarnjem tržištu

	1.2.5.3. Poticanje mladih i malih poljoprivrednika ¹⁵ s naglaskom na poljoprivredu veće dodane vrijednosti; uspostave proizvođačkih grupa i organizacija te kraćih lanaca opskrbe	Poticanjem mladih i malih poljoprivrednika ¹⁶ s naglaskom na poljoprivredu veće dodane vrijednosti; uspostave proizvođačkih grupa i organizacija te kraćih lanaca opskrbe osigurati će prihod a time i ostatak lokalnog stanovništva	Broj akcija	0	Izvešća Općine Štitar	7
1.2.6. Poticanje ulaganja u infrastrukturu vezano za razvoj, modernizaciju ili prilagodbu poljoprivrede i šumarstva ¹⁷	1.2.6.1.. Poticanje razvoja infrastrukture navodnjavanja ¹⁸	Poticanjem razvoja infrastrukture navodnjavanja osigurati će se preduvjeti za veće prihode u poljoprivredi	Broj akcija	0	Izvešća Općine Štitar	3
	1.2.6.2.. Poticanje razvoja šumske infrastrukture ¹⁹	Poticanjem razvoja šumske infrastrukture osigurati će se preduvjeti za veće prihode u šumarstvu	Broj akcija	0	Izvešća Općine Štitar	2

1.3. Zaštita okoliša i poštivanje postulata održivog razvoja

¹⁵ Podmjere: 6.1. Potpora mladim poljoprivrednicima, 6.3. Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava, 9.1. Uspostava proizvođačkih grupa i organizacija u poljoprivrednom i šumarskom sektoru, 16.4. Potpora za horizontalnu i vertikalnu suradnju sudionika u lancu opskrbe za uspostavljanje i razvoj kratkih lanaca opskrbe i lokalnih tržišta te za promicanje aktivnosti u lokalnom kontekstu u vezi s razvojem kratkih lanaca opskrbe i lokalnih tržišta

¹⁶ Ibidem.

¹⁷ Podmjera 4.3. Potpora za ulaganja u infrastrukturu vezano uz razvoj, modernizaciju ili prilagodbu poljoprivrede i šumarstva

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ Ibidem.

1.3.1. Razvoj sustava zbrinjavanja otpada	1.3.1.1. Implementacija sustava razvrstavanja otpada I reciklaže	Provedbom razvrstavanja otpada doprinosi se očuvanju okoliša ruralnog prostora, unapređenju kvalitete životne sredine i primjeni obveznih zakonskih normi	Broj akcija	1	Izvešće Općine Štitar /komunalno poduzeće	5
1.3.2. Razvijanje svijesti o ekologiji	1.3.2.1. Potpora radu udruga za zaštitu okoliša	Podupiranjem rada udruga za zaštitu okoliša doprinosi se očuvanju okoliša ruralnog prostora, unapređenju kvalitete životne sredine i primjeni postulata održivog razvoja	Broj akcija	2	Izvešće Općine Štitar /Izviješće udruga	12
	1.3.2.2. Promocija ekološke svijesti stanovništva	Promocijom ekološke svijesti stanovništva potiče se aktivno sudjelovanje lokalnog stanovništva u očuvanju okoliša ruralnog prostora i unapređenju kvalitete životne sredine	Broj akcija	2	Izvešće Općine Štitar	12
1.3.3. Poticanje i podupiranje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora te korištenje OIE za razvoj gospodarstva	1.3.3.1. Poticanje i implementacija projekata energije iz obnovljivih izvora ²⁰ te korištenje OIE za potrebe gospodarske djelatnosti	Poticanjem i implementacijom projekata energije iz obnovljivih izvora doprinosi se očuvanju okoliša, unapređenju kvalitete životne sredine te lokalnom ruralnom razvoju	Broj akcija	0	Izvešće Općine Štitar	5

²⁰ Operacije: 4.1.3. Korištenje obnovljivih izvora energije, 4.2.2. Korištenje obnovljivih izvora energije

1.3.4. Ostale mjere vezane uz postizanje agro - okolišnih i klimatskih ciljeva	1.3.4.1. Poticanje neproizvodnih ulaganja vezanih uz očuvanje okoliša ²¹	Poticanjem neproizvodnih ulaganja doprinosi se očuvanju okoliša	Broj akcija	0	Izvešće Općine Štitar.	5
	1.3.4.2. Poticanje obnove poljoprivrednog zemljišta i proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama, nepovoljnim klimatskim prilikama I katastrofalnim događajima ²²	Poticanjem obnove poljoprivrednog zemljišta i proizvodnog potencijala osigurava se obnova gospodarske aktivnosti I lokalnog dohotka	Broj akcija	0	Izvešće Općine Štitar	5
1.4. Razvoj ljudskih potencijala²³						
1.4.1. Razvoj ljudskih kapaciteta ostalih institucija od značaja za lokalni razvoj	1.4.1.1. Unaprijeđena stručna i strukovna znanja i vještine ²⁴	Unapređenjem stručnih znanja i vještina doprinosi se konkurentnijem, kvalitetnijem i dohodovnijem razvoju lokalnog gospodarstva	Broj polaznika	3	Izvešća Općine Štitar /LAG Šumanovci	4

²¹ Podmjera 4.4. Potpora neproizvodnim ulaganjima vezanim uz postizanje agro-okolišnih i klimatskih ciljeva

²² Podmjera 5.2. Potpora za ulaganja u obnovu poljoprivrednog zemljišta i proizvodnog potencijala narušenog elementarnim nepogodama, nepovoljnim klimatskim prilikama I katastrofalnim događajima

²³ Mjera 1. Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja

²⁴ Podmjere: 1.1. Potpora za strukovno osposobljavanje i aktivnosti stjecanja vještina, 1.2. Potpore za demonstracijske aktivnosti i informativne aktivnosti

1.4.2. Unapređenje poduzetničkih znanja i vještina	1.4.2.1. Unaprijeđena poduzetnička znanja i vještine	Unapređenjem poduzetničkih znanja i vještina doprinosi se konkurentnijem, kvalitetnijem i dohodovnijem razvoju lokalnog gospodarstva	Broj polaznika	5	Izvešća Općine Štitar /LAG Šumanovci	15
--	--	--	----------------	---	--------------------------------------	----

Pokazatelji učinka (za posebne ciljeve 1.1. – 1.4.):

TABLICA POKAZATELJA UČINKA						
Opći cilj		Redni broj i naziv: 1. Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva uz zaštitu okoliša				
Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost 2020.
1.1. Poticanje MSP i stvaranje preduvjeta za razvoj gospodarstva	Povećanje broja MSP za 10 %	Zaustavljanje trenda smanjenja MSP i dugoročno povećanje broja MSP za 10 % koje djeluju na području Općine Štitar	Broj MSP		Evidencija Općine Štitar	
1.2. Razvoj ruralnog prostora i održive poljoprivredne proizvodnje	Osiguranje stabilnih prihoda Općine na osnovi poljoprivrede	Osiguranje stabilnih prihoda Općine Štitar na osnovi poljoprivrede odražava i stabilnost poljoprivrednog sektora u uvjetima ekonomske krize	Visina prihoda / kn		Proračun Općine Štitar	
1.3. Zaštita okoliša i poštivanje postulata održivog razvoja	Provedeno 49 akcija / projekata u cilju zaštite okoliša i održivog razvoja	U cilju poticanja aktivnosti zaštite okoliša i postulata održivog razvoja provest će se najmanje 49 akcija / projekata	Broj akcija	5	Izvešće Općine Štitar / komunalna poduzeća./ udruge	49

1.4. Razvoj ljudskih potencijala	Unaprijeđena znanja i vještine 19 osoba	U cilju poticanja ruralnog razvoja i poduzetništva unaprijedit će se znanja i vještine najmanje 19 osoba	Broj polaznika	8	Potpisne liste / Izviješća Općine	19
----------------------------------	---	--	----------------	---	-----------------------------------	----

Pokazatelji rezultata (za načine ostvarenja 2.1. – 2.3.):

Redni broj i naziv: 2. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA, OČUVANJE PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE, ZDRAVLJA I SOCIJALNE UKLJUČENOSTI

36

Redni broj i naziv: 2.1. Unapređenje kvalitete življenja i poticanje zdravijeg načina života

Način ostvarenja	Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost do 2020.
2.1.1. Stvaranje preduvjeta za masovnije bavljenje sportom	2.1.1.1. Izgradnja / obnova i opremanje sportskih objekata	Izgradnjom, obnovom, održavanjem i opremanjem sportskih objekata doprinosi se bogatijem sadržaju i unapređenju kvalitete života lokalne zajednice	Broj akcija	0	Izvešća Općine Štitar /udruge	2
	2.1.1.2. Iniciranje i potpora osnivanju sportskih klubova i kreiranje odgovarajućih sportskih programa	Iniciranjem i potporom osnivanju sportskih klubova i kreiranjem odgovarajućih sportskih programa doprinosi se bogatijem sadržaju i unapređenju kvalitete života lokalne zajednice	Broj akcija	0	Izvešća Općine Štitar /udruge	3
2.1.2. Promocija zdravog načina života	2.1.2.1. Promocija zdravog životnog stila uključujući pronatalitetnu politiku i aktivno starenje	Promoviranjem zdravog životnog stila doprinosi se unapređenju kvalitete života lokalne zajednice	Broj akcija	0	Izvešća Općine Štitar /udruge	3
2.1.3. Unapređenje kvalitete života lokalne zajednice	2.1.3.1. Unapređenje prostorno- planskog planiranja i projektne dokumentacije	Unapređenjem prostorno - planskog planiranja i stupnja pripremljenosti projektne dokumentacije doprinosi se razvoju lokalne zajednice	Broj akcija	1	Izvešća Općine Štitar	3
	2.1.3.2. Unapređenje dodatne društvene infrastrukture (vatrogasni domovi i spremišta, društveni dom / kulturni centar, turistički informativni centar, dječja igrališta, sportske građevine,	Unapređenjem dodatne društvene infrastrukture doprinosi se unapređenju kvalitete života lokalne zajednice	Broj akcija	1	Izvešća Općine Štitar	5

	objekti za slatkovodni sportski ribolov, rekreacijske zone na Savi, biciklističke staze i trake, tematski put i park, građevine za ostvarivanje organiziranje njege, odgoja, obrazovanja i zaštite djece do polaska u školu, javne zelene površine, pješačke staze, otvoreni odvodni kanali, groblja, tržnice, javne prometne površine, ... ²⁵)					
--	---	--	--	--	--	--

2.2. Zaštita, obnova i razvoj kulturne baštine

2.2.1. Razvoj i unapređenje vrijednosti kulturne baštine i ruralnog ambijenta	2.2.1.1. Iniciranje i potpora osnivanju i radu udruga u području kulture	Iniciranjem i potporom osnivanju i radu udruga iz područja kulture potiče se aktivno sudjelovanje lokalne zajednice u očuvanju vrijednosti kulturne baštine i ruralnog ambijenta	Broj akcija	3	Izvešća Općine Štitar / udruga	17
	2.2.1.2. Adaptacija / izgradnja objekata za promociju (kulturne baštine i ruralnog ambijenta)	Adaptacijom / izgradnjom kulturnih objekata doprinosi se očuvanju vrijednosti kulturne baštine i ruralnog ambijenta	Broj akcija	0	Izvešća Općine Štitar / udruga	3

²⁵ Podmjera 7.4. Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu

	2.2.1.3. Manifestiranje nematerijalnih kulturnih dobara	Održavanjem manifestacija potiče se aktivno sudjelovanje lokalne zajednice u očuvanju baštine te šire promicanje kulturne baštine i ruralnog ambijenta	Broj akcija	2	Izvješća Općine Štitar / udruga	12
2.3. Unapređenje kvalitete socijalne i civilne zaštite						
2.3.1. Unapređenje socijalne zaštite i socijalnih usluga te skrbi za skupine sa socijalnim i drugim specifičnim potrebama	2.3.1.1. Osigurati materijalne preduvjete za kvalitetnu socijalnu zaštitu i poticanje volonterizma	Osiguravanjem materijalnih preduvjeta za kvalitetniju socijalnu zaštitu doprinosi se unapređenju socijalne zaštite i socijalnih usluga te se potiče senzibilitet lokalne zajednice prema socijalno osjetljivima	Broj akcija	3	Izvješća Općine Štitar / udruga	15
2.3.2. Unapređenje protupožarne i civilne zaštite	2.3.2.1. Zaštita od požara	Unapređenjem zaštite od požara doprinosi se unapređenju kvalitete života lokalne zajednice	Broj akcija	1	Izvješća Općine Štitar / udruga	6
	2.3.2.2. Civilna zaštita i spašavanje	Unapređenjem civilne zaštite i spašavanja doprinosi se unapređenju kvalitete života lokalne zajednice	Broj akcija	1	Izvješća Općine Štitar / udruga	5

Pokazatelji učinka (za posebne ciljeve 2.1. – 2.3.):

TABLICA POKAZATELJA UČINKA

2. Unapređenje kvalitete života, očuvanje prirodne i kulturne baštine, zdravlja i socijalne uključenosti

Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost do 2020.
2.1. Unapređenje kvalitete življenja i poticanje zdravijeg načina života	Provedeno 16 akcija / projekata u cilju unapređenja življenja i poticanja zdravijeg načina života	U cilju poticanja aktivnosti na unapređenju kvalitete življenja i zdravijeg načina života provest će se najmanje 16 akcija / projekata	Broj akcija	3	Izvešća Općine Štitar	16
2.2. Zaštita, obnova i razvoj kulturne baštine	Provedeno 32 akcija / projekata u cilju zaštite, obnove i razvoja kulturne baštine	U cilju poticanja aktivnosti na zaštiti, obnovi i razvoju kulturne baštine provest će se najmanje 32 akcija / projekata	Broj akcija	5	Izvešća Općine Štitar / udruga	32
2.3. Unapređenje kvalitete socijalne i civilne zaštite	Provedeno 26 akcija / projekata u cilju sprječavanje smanjenja razine socijalne i civilne zaštite	U cilju poticanja aktivnosti na sprječavanju smanjenja socijalne i civilne zaštite provest će se najmanje 26 akcija / projekata	Broj akcija	5	Izvešća Općine Štitar / udruga	26

Pokazatelji rezultata (za načine ostvarenja 3.1. – 3.2.):

TABLICA POKAZATELJA REZULTATA						
Opći cilj		Redni broj i naziv: 3. STVARANJE PARTNERSKIH ODNOSA S OKRUŽENJEM I AKTIVNIJE SUDJELOVANJE U EUROPSKIM PROCESIMA				
Posebni cilj		Redni broj i naziv: 3.1. Jačanje prekogranične i međuopćinske suradnje				
Način ostvarenja	Pokazatelj rezultata	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost do 2020.
3.1.1. Razvoj partnerskih odnosa Općine Štitar sa zemalja iz EU, regije i okruženja	3.1.1.1. Uspostavljanje i razvoj partnerskih odnosa Općine Štitar sa zemalja iz EU, regije i iz okruženja te poticanje suradnje i svih segmenata društva	Uspostavljanje i razvoj partnerskih odnosa Općine Štitar i zemalja iz EU i iz okruženja te poticanje suradnje svih segmenata društva doprinosi jačanju, razvoju i unapređenju konkurentnosti Općine u okviru razvoja regije kao cjeline	Broj akcija	0	Izvešća Općine Štitar	3
	3.1.1.2. Priprema i implementacija zajedničkih projekata s partnerima iz EU, okruženja te susjednim gradovima i općinama	Priprema i implementacija zajedničkih projekata s partnerima iz EU i drugih zemalja doprinosi jačanju, razvoju i unapređenju konkurentnosti Općine Štitar	Broj akcija	0	Izvešća Općine Štitar	3
3.2. Aktivno sudjelovanje u europskim procesima						
3.2.1. Promocija europskih procesa na području Općine Štitar	3.2.1.1. Promocija i edukacija o europskim procesima i fondovima	Promocija i edukacija o europskim procesima i fondovima potiče aktivno sudjelovanje Općine Štitar u europskim procesima te razvojnim i drugim	Broj polaznika	0	Izvešća Općine Štitar /LAG Šumanovci	20

		projektima				
	3.2.1.2. Iniciranje i priprema projektnih prijedloga za nacionalne i EU fondove	Iniciranje i priprema projektnih prijedloga za nacionalne i EU fondove potiče aktivno sudjelovanje svih dionika s područja Općine Štitar u europskim procesima te razvojnim i drugim projektima	Broj projekata	0	Izvešća Općine Štitar /LAG Šumanovci	6

Pokazatelji učinka (za posebne ciljeve 3.1. – 3.2.):

TABLICA POKAZATELJA UČINKA						
Opći cilj Redni broj i naziv: 3. Stvaranje partnerskih odnosa s okruženjem i aktivnije sudjelovanje u europskim procesima						
Posebni cilj	Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor	Ciljana vrijednost do 2020.
3.1. Jačanje prekogranične i međuopćinske suradnje	Kandidirano najmanje 6 projekata	U cilju jačanja prekogranične i međuopćinske suradnje oblikovati će se i aplicirati najmanje 6 projekata	Broj akcija	0	Izvešća Općine Štitar	6

3.2. Aktivno sudjelovanje u europskim procesima	Kandidirano najmanje 6 projekata	U cilju jačanja aktivnog sudjelovanja u europskim procesima s područja Općina Štitar kandidirati će se najmanje 6 projekata	Broj projekata	0	Izvešća Općine Štitar /LAG Šumanovci	6
---	----------------------------------	---	----------------	---	--------------------------------------	---

3.4. Rizici provedbe ciljeva

Posebni cilj	Rizik i njegov kratak opis (glavni uzrok rizika i potencijalne posljedice)	Učinak*	Vjerojatnost*	Ukupno	Način ostvarenja
1	2	3	4	5=3x4	6
OPĆI CILJ 1: Razvoj konkurentnog i održivog gospodarstva uz zaštitu okoliša					
Posebni cilj 1.1. Poticanje razvoja MSP i stvaranje preduvjeta za razvoj gospodarstva	Uzrok: Nedostatak financijskih kapaciteta te inicijative za izradu idejnih razvojnih rješenja; Posljedice: Nepripremljenost za korištenje razvojnih fondova i realizaciju razvojnih projekata	2	1	2	1.1.1. Kreiranje okruženja atraktivnog stranim i domaćim ulagačima
	Uzrok: Nedostatak financijskih i logističkih kapaciteta te interesa proizvođača za razvoj prerađivačkog sektora; Posljedice: Nedovoljno razvijen prerađivački sektor	2	3	6	1.1.2. Razvoj prerađivačke proizvodnje
	Uzrok: Nedostatak financijskih i stručnih kapaciteta te interesa lokalne zajednice za razvoj turizma; Posljedice: Nerazvijen turistički sektor	2	3	6	1.1.3. Razvoj turizma
Posebni cilj 1.2. Razvoj ruralnog prostora i održive poljoprivredne proizvodnje	Uzrok: Nedostatak aktivnog uključenja lokalne zajednice u aktivnostima ruralnog razvoja; Posljedice: Nedovoljna razvijenost	3	1	3	1.2.1. Lokalno upravljanje ruralnim razvojem
	Uzrok: Nedostatak aktivnog uključenja lokalne zajednice u	2	3	6	1.2.2. Jačanje lokalnih

	aktivnosti LAG Šumanovci; Posljedice: Nedovoljna ruralna razvijenost				kapaciteta za ruralnim razvojem
	Uzrok: Nedostatak finansijskih, logističkih i stručnih kapaciteta te interesa lokalne zajednice za razvoj društvenih djelatnosti; Posljedice: Nedovoljno razvijene društvene djelatnosti i prateća infrastruktura	2	1	2	1.2.3. Razvoj društvene djelatnosti i infrastrukture
	Uzrok: Nedostatak finansijskih kapaciteta i pripremljenosti projektne dokumentacije; Posljedice: Nedovoljno izgrađena i održavana komunalna infrastruktura	1	2	2	1.2.4. Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture
	Uzrok: Nedostatak finansijskih, logističkih i stručnih kapaciteta te interesa lokalne zajednice za razvoj visoko vrijednih poljoprivrednih proizvoda; Posljedice: Poljoprivredna proizvodnja s niskim stupnjem dodane vrijednosti	2	2	4	1.2.5. Poticanje razvoja poljoprivrede
	Uzrok: Nedostatak finansijskih, logističkih i stručnih kapaciteta te interesa lokalne zajednice za razvoj visoko vrijednih poljoprivrednih i šumarskih proizvoda i usluga; Posljedice: Poljoprivredna proizvodnja s niskim stupnjem dodane vrijednosti	2	2	4	1.2.6. Poticanje ulaganja u infrastrukturu vezano za razvoj, modernizaciju ili prilagodbu poljoprivrede i šumarstva
Posebni cilj 1.3. Zaštita okoliša i poštivanje postulata održivog razvoja	Uzrok: Nedostatak finansijskih, logističkih i stručnih kapaciteta za uvođenje sustava zbrinjavanja otpada; Posljedice: Neusklađenost sa zakonskim obvezama	3	2	6	1.3.1. Razvoj sustava zbrinjavanja otpada

	Uzrok: Nedostatak finansijskih, logističkih i stručnih kapaciteta te interesa lokalne zajednice za zaštitu okoliša i održivi razvoj; Posljedice: Nedovoljna primjena postulata održivog razvoja i zaštite okoliša	1	2	2	1.3.2. Razvijanje svijesti o ekologiji
	Uzrok: Nedostatak finansijskih, logističkih i stručnih kapaciteta te interesa lokalne zajednice za primjenu OIE; Posljedice: Nedovoljna primjena OIE	2	3	6	1.3.3. Poticanje i podupiranje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora te korištenje OIE za razvoj gospodarstva
Posebni cilj 1.4. Razvoj ljudskih potencijala	Uzrok: Nedostatak finansijskih kapaciteta te interesa institucija za edukaciju vezano za lokalni razvoj; Posljedice: Nedovoljna razvijenost	2	2	4	1.4.1. Razvoj ljudskih kapaciteta ostalih institucija od značaja za lokalni razvoj
	Uzrok: Nedostatak finansijskih kapaciteta te interesa gospodarstvenika za edukaciju vezano za poduzetništvo; Posljedice: Nedovoljna razvijenost	2	2	4	1.4.2. Unapređenje poduzetničkih znanja i vještina
OPĆI CILJ 2. Unapređenje kvalitete života, očuvanje prirodne i kulturne baštine, zdravlja i socijalne uključenosti					
Posebni cilj 2.1. Unapređenje kvalitete življenja i poticanje zdravijeg načina života	Uzrok: Nedostatak finansijskih kapaciteta te interesa lokalne zajednice za masovnije bavljenje sportom; Posljedice: Nedovoljna sportska aktivnost lokalnog stanovništva	2	2	4	2.1.1. Stvaranje preduvjeta za masovnije bavljenje sportom
	Uzrok: Nedostatak finansijskih kapaciteta te interesa lokalne zajednice za aktivnosti promocije zdravog životnog stila; Posljedice: Nedovoljna primjena postulata zdravog životnog stila lokalnog stanovništva	1	2	2	2.1.2. Promocija zdravog načina života
	Uzrok: Nedostatak finansijskih i logističkih kapaciteta za pripremu i investicijska ulaganja u dodatnu komunalnu i društvenu infrastrukturu; Posljedice: Nedovoljno razdvojena	2	2	4	2.1.3. Unapređenje kvalitete života lokalne zajednice

	dodatne društvena i komunalna infrastruktura				
Posebni cilj 2.2. Zaštita, obnova i razvoj kulturne baštine	Uzrok: Nedostatak financijskih, logističkih i stručnih kapaciteta te interesa lokalne zajednice za očuvanje i promociju tradicijske baštine; Posljedice: Nedovoljna razvijenost prateće kulturne infrastrukture i uključenost kulturne baštine kao element lokalnog ruralnog razvoja	2	2	4	2.2.1. Razvoj i unapređenje vrijednosti kulturne baštine i ruralnog ambijenta
Posebni cilj 2.3. Unapređenje kvalitete zdravstvene, socijalne i civilne zaštite	Uzrok: Nedostatak financijskih, logističkih i stručnih kapaciteta te interesa lokalne zajednice za unapređenje i pružanje socijalnih usluga te volonterizma; Posljedice: Nedovoljna razina socijalne zaštite i socijalna isključenost pojedinih kategorija stanovnika	1	3	3	2.3.1. Unapređenje socijalne zaštite i socijalnih usluga te skrbi za skupine sa socijalnim i drugim specifičnim potrebama
	Uzrok: Nedostatak financijskih i ljudskih kapaciteta; Posljedice: Nedovoljna razina protupožarne i civilne zaštite	2	2	4	2.3.2. Unapređenje protupožarne i civilne zaštite
OPĆI CILJ 3: Stvaranje partnerskih odnosa s okruženjem i aktivnije sudjelovanje u europskim procesima					
Posebni cilj 3.1. Jačanje prekogranične i međuopćinske suradnje	Uzrok: Nedostatak kapaciteta i političke volje u okruženju za uspostavom i provedbom suradnje; Posljedice: Nedovoljno korištenje razvojnih kapaciteta i izoliranost Općine Štitar	2	2	4	3.1.1. Razvoj partnerskih odnosa Općine Štitar i okruženja
Posebni cilj 3.2. Aktivno sudjelovanje u europskim procesima	Uzrok: Nedostatak financijskih, logističkih i stručnih kapaciteta te interesa lokalne zajednice za EU procese i fondove; Posljedice: Nedovoljno korištenje razvojnih fondova i isključenost Općine Štitar iz europskih procesa	2	2	4	3.2.1. Promocija europskih procesa na području Općine Štitar

4. PROVEDBENI AKCIJSKI PLAN (mjere, aktivnosti, nositelji, dionici i rokovi)

STRATEŠKI CILJ 1: RAZVOJ KONKURENTNOG I ODRŽIVOG GOSPODARSTVA UZ ZAŠTITU OKOLIŠA	
PRIORITET 1.1.: POTICANJE RAZVOJA MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA I STVARANJE PREDUVJETA ZA RAZVOJ GOSPODARSTVA	
PROVEDBENE AKTIVNOSTI	1.1.1. Razvoj prerađivačke proizvodnje 1.1.2. Razvoj turizma
NOSITELJI I DIONICI	Općina Štitar, OCD i MSP
ROK	Kontinuirano
PRIORITET 1.2. RAZVOJ RURALNOG PROSTORA I ODRŽIVE POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE	
	1.2.1. Lokalno upravljanje ruralnim razvojem 1.2.2. Jačanje lokalnih kapaciteta za ruralni razvoj 1.2.3. Razvoj društvene djelatnosti 1.2.4. Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture 1.2.5. Vrednovanje, certifikacija i unapređenje proizvodnje visoko kvalitetnih poljoprivrednih proizvoda i promocija poljoprivrede 1.2.6. Poticanje ulaganja u infrastrukturu vezano za razvoj, modernizaciju ili prilagodbu poljoprivrede i šumarstva
NOSITELJI I DIONICI	Općina Štitar, LAG Šumanovci, OCD, O.Š., komunalno poduzeće
ROK	Kontinuirano
PRIORITET 1.3.: ZAŠTITA OKOLIŠA I POŠTIVANJE POSTULATA ODRŽIVOG RAZVOJA	
PROVEDBENE AKTIVNOSTI	1.3.1. Razvoj sustava zbrinjavanja otpada 1.3.2. Razvijanje svijesti o ekologiji 1.3.3. Poticanje i podupiranje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora te korištenje OIE za razvoj gospodarstva 1.3.4. Ostale mjere vezane za poticanje agro - okolišnih i klimatskih ciljeva
NOSITELJI I DIONICI	Općina Štitar, komunalno poduzeće, OCD
ROK	Kontinuirano
PRIORITET 1.4.: RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA	
PROVEDBENE AKTIVNOSTI	1.4.1. Razvoj ljudskih kapaciteta ostalih institucija od značaja za lokalni razvoj 1.4.2. Unapređenje poduzetničkih znanja i vještina
NOSITELJI I DIONICI	Općina Štitar, LAG Šumanovci
ROK	Kontinuirano
STRATEŠKI CILJ 2: UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA, OČUVANJE PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE,	

ZDRAVLJA I SOCIJALNE UKLJUČENOSTI	
PRIORITET 2.1. UNAPREĐENJE ŽIVLJENJA I POTICANJE ZDRAVIJEG NAČINA ŽIVOTA	
PROVEDBENE AKTIVNOSTI	2.1.1. Stvaranje preduvjeta za masovnije bavljenje sportom 2.1.2. Promocija zdravog načina života 2.1.3. Unapređenje kvalitete života lokalne zajednice
NOSITELJI I DIONICI	Općina Štitar, OCD, O.Š.
ROK	Kontinuirano
PRIORITET 2.2. ZAŠTITA, OBNOVA I RAZVOJ KULTURNE BAŠTINE	
PROVEDBENE AKTIVNOSTI	2.2.1. Razvoj i unapređenje vrijednosti kulturne baštine i ruralnog ambijenta
NOSITELJI I DIONICI	Općina Štitar, OCD, LAG Šumanovci, knjižnice i čitaonice
ROK	Kontinuirano
PRIORITET 2.3. UNAPREĐENJE KVALITETE SOCIJALNE I CIVILNE ZAŠTITE	
PROVEDBENE AKTIVNOSTI	2.3.1. Unapređenje socijalne zaštite i socijalnih usluga te skrbi za skupine sa socijalnim i drugim specifičnim potrebama 2.3.2. Unapređenje protupožarne i civilne zaštite
NOSITELJI I DIONICI	Općina Štitar, OCD, DVD-i
ROK	Kontinuirano
STRATEŠKI CILJ 3: STVARANJE PARTNERSKIH ODNOSA S OKRUŽENJEM I AKTIVNIJE SUDJELOVANJE U EUROPSKIM PROCESIMA	
PRIORITET 3.1. JAČANJE PREKOGRANIČNE I MEĐUOPĆINSKE SURADNJE	
PROVEDBENE AKTIVNOSTI	3.1.1. Razvoj partnerskih odnosa Općine Štitar i okruženja
NOSITELJI I DIONICI	Općina Štitar, OCD
ROK	Kontinuirano
PRIORITET 3.2. AKTIVNO SUDJELOVANJE U EUROPSKIM PROCESIMA	
PROVEDBENE AKTIVNOSTI	3.2.1. Promocija europskih procesa na području Općine Štitar
NOSITELJI I DIONICI	Općina Štitar, LAG Šumanovci
ROK	Kontinuirano

5. NAČIN PRAĆENJA I PROCJENA PROVEDBE STRATEGIJE

Akcijski plan obuhvaća razdoblje od 2015. do 2020. godine te će se praćenje provedbe odvijati na polugodišnjoj, godišnjoj i trogodišnjoj osnovi. Izvješćima će se osigurati informacije o provedenim aktivnostima s podacima o nositeljima provedbe, uključenim financijskim sredstvima (i njihovim izvorima) te ostvarenim ili anticipiranim rezultatima.

Vrednovanje utjecaja provedenih aktivnosti u okviru ovog Akcijskog plana obaviti će se krajem 2017. i 2020. godine sukladno Hodogramu aktivnosti praćenja i vrednovanja.

Osnovana radna grupa kao koordinacija za provedbu strategije pratit će sljedeće osnovne skupine pokazatelja: stupanj ostvarenja utvrđenih mjera, ostvarene rezultate, učinkovitost i uspješnost u korištenju financijskih sredstava, sudjelovanje i doprinos dionika, učinkovitost u koordinativnim zadaćama i organizaciji provedbe te vidljivost Strategije u javnosti.

Prema potrebi, pokazatelji će se mijenjati i dopunjavati drugim pokazateljima. Praćenje se obavlja kontinuirano tijekom čitavog razdoblja provedbe. Procjena koja će se provesti 2017. godine ocijenit će rezultate koji su postignuti i Akcijski plan za provedbu Strateškog razvojnog programa Općine Štitar 2015.-2020., kvalitetu procesa, dok će se naknadno vrednovanje (ex-post evaluacija) obaviti po isteku provedbenog razdoblja tj. 2021. godine.

5.1. Hodogram aktivnosti praćenja i vrednovanja

GODINA	PRAĆENJE	VREDNOVANJE
2016.	<i>Strategija i akcijski plan 2015 – 2020</i>	<i>Podneseni Vijeću, usvojeni u 4. kvartal 2016.</i>
2017.	<i>Godišnje izvješće o provedbi Strategije i Akcijskog plana za 2016. godinu, podneseno do kraja travnja; radna grupa i dionici; Vijeće razmatra u lipnju</i>	<i>Provedene / neprovedene aktivnosti i plan akcije</i>
2018.	<i>Godišnje izvješće o provedbi Strategije i Akcijskog plana za 2017. godinu, podneseno do kraja travnja; radna grupa i dionici; Vijeće razmatra u lipnju</i>	<i>Provedene / neprovedene aktivnosti i plan akcije</i>
2019.	<i>Godišnje izvješće o provedbi Strategije i Akcijskog plana za 2018. godine, podneseno do kraja travnja; radna grupa i dionici; Vijeće razmatra u lipnju</i>	<i>Provedene / neprovedene aktivnosti i plan akcije</i>
2020.	<i>Godišnje izvješće o provedbi Strategije i Akcijskog plana za 2019. godine, podneseno do kraja travnja; radna grupa i dionici; Vijeće razmatra u lipnju</i>	<i>Provedene / neprovedene aktivnosti i plan akcije</i>

2021.	<i>Konačno izvješće o provedbi Strategije; podneseno do kraja rujna; podneseno do kraja travnja; radna grupa i dionici; Vijeće razmatra u studenom</i>	<i>Naknadno (ex-post) vrednovanje</i>
-------	--	---------------------------------------

6. OPIS SPOSOBNOSTI PROVEDBE STRATEGIJE

6.1. Institucionalni okvir

Preduvjet za uspješno provođenje Strategije razvoja Općine Štitar, osim povoljnih vanjskih čimbenika, svakako je uspostava kvalitetne provedbene infrastrukture koja će nositi svu odgovornost za uspješnu realizaciju Strategije. S obzirom na međusobnu ovisnost pojedinih mjera kao i samu koherentnost dokumenta, uvjet održivosti provedbe nameće potrebu za primjenom sustavnog i dobro organiziranog pristupa usmjerenog na realizaciju svih aktivnosti na operativnoj razini Strategije. Cjelokupno upravljanje Strategijom na razini donošenja odluka odgovornost je Općine Štitar. Općina Štitar na čelu s načelnikom, odgovorna je za uspješnu provedbu Strategije. Odgovornost Općine Štitar (načelnika) je na strateškoj razini. Operativna provedbena struktura ustrojiti će se unutar jedinice lokalne samouprave (Općine Štitar) i započet će s radom u vidu proširenja opsega i vrste poslova iz postojećeg djelokruga. Za tu svrhu osnovano je poseban radni tim koji će redovito pratiti realizaciju aktivnosti i pripremati godišnja izvješća o provedbi Strategije i pratećeg akcijskog plana. Provedbene razine omogućiti će efikasnu koordinaciju ukupnih nastojanja lokalnog razvoja, ali i sudjelovanje ostalih dionika na vrlo operativnoj razini također je predviđeno ovom Strategijom i to u dijelu odgovornosti za provedbu pojedinih mjera. Kompetencije, kapaciteti i mandat različitih dionika u Općini Štitar odredili su i njihovu ulogu u provedbi Strategije.

6.2. Financijski okvir

Bitna funkcija Općine Štitar sastoji se u izradi financijskog okvira koji će omogućiti realizaciju strateških ciljeva uz minimalno opterećenje općinskog proračuna. Kako bi se ostvarili prioriteti prepoznati u Strategiji, Općina će na optimalan način realizirati financiranje projekata koristeći sredstva iz dolje navedenih izvoda (vidi: 6.2.1. Financijski plan provedbe strategije). Pored korištenja sredstava iz proračuna Općine Štitar za realizaciju aktivnosti koje doprinose ostvarenju ciljeva ove Strategije najizdašniji potencijalni izvor financiranja istih su sredstva iz EU fondova a što je i prikazano u Financijskom planu provedbe strategije.

6.2.1. Financijski plan provedbe strategije

MJERE	VRIJEDNOST	IZVOR FINANCIRANJA
STRATEŠKI CILJ 1. RAZVOJ KONKURENTNOG I ODRŽIVOG GOSPODARSTVA UZ ZAŠTITU OKOLIŠA		
1.1. Poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva i stvaranje preduvjeta za razvoj gospodarstva		
1.1.1. Razvoj prerađivačke proizvodnje	175.000,00	100% proračun Općine
1.1.2. Razvoj turizma	50.000.000	10% proračun Općine; 90% fondovi
1.2. Razvoj ruralnog prostora i održive poljoprivrede proizvodnje		
1.2.1. Lokalno upravljanje ruralnim razvojem	10.840.000	Proračun Općine
1.2.2. Jačanje lokalnih kapaciteta za ruralni razvoj	100.000	10% Proračun Općine, 90% fondovi
1.2.3. Razvoj društvene djelatnosti	1.000.000	10% proračun Općine; 90% fondovi
1.2.4. Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture	3.000.000	10% proračun Općine; 90% fondovi
1.2.5. Poticanje razvoja poljoprivrede	1.000.000	10% proračun Općine; 90% fondovi
1.2.6. Poticanje ulaganja u infrastrukturu vezano za razvoj, modernizaciju ili prilagodbu poljoprivrede i šumarstva		100% fondovi
1.3. Zaštita okoliša i poštivanje postulata održivog razvoja		
1.3.1. Razvoj sustava zbrinjavanja otpada	500.000	5% proračun Općine; 95% fondovi
1.3.2. Razvijanje svijesti o ekologiji	200.000	10% proračun općine; 90% fondovi
1.3.3. Poticanje i podupiranje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora	200.000	10% proračun općine; 90% fondovi
1.3.4. Ostale mjere vezane za poticanje agro - okolišnih i klimatskih ciljeva		100% fondovi
1.4. Razvoj ljudskih potencijala		
1.4.1. Razvoj ljudskih kapaciteta ostalih institucija od značaja za lokalni razvoj	80.000	95% fondovi, 5% općina
1.4.2. Unapređenje poduzetničkih znanja i vještina	100.000	100% fondovi
STRATEŠKI CILJ 2. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA, OČUVANJE PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE, ZDRAVLJA I SOCIJALNE UKLJUČENOSTI		

2.1. Unapređenje življenja i poticanje zdravijeg načina života		
2.1.1. Stvaranje preduvjeta za masovnije bavljenje sportom	400.000	10% proračun Općine; 5% VSŽ; 85% fondovi
2.1.2. Promocija zdravog načina života	50.000	10% proračun Općine; 90% fondovi
2.1.3. Unapređenje kvalitete života lokalne zajednice	6.000.000	10% proračun Općine; 90% fondovi
2.2. Zaštita, obnova i razvoj kulturne baštine		
2.2.1. Razvoj i unapređenje vrijednosti kulturne baštine i ruralnog ambijenta	500.000	80% proračun Općine; 20% fondovi
2.3. Unapređenje kvalitete socijalne i civilne zaštite		
2.3.1. Unapređenje socijalne zaštite i socijalnih usluga te skrbi za skupine sa socijalnim i drugim specifičnim potrebama	500.000	80% proračun Općine; 20% fondovi
2.3.2. Unapređenje protupožarne i civilne zaštite	500.000	10% proračun Općine; 90% fondovi
STRATEŠKI CILJ 3. STVARANJE PARTNERSKIH ODNOSA S OKRUŽENJEM I AKTIVNIJE SUDJELOVANJE U EUROPSKIM PROCESIMA		
3.1. Jačanje prekogranične i međuopćinske suradnje		
3.1.1. Razvoj partnerskih odnosa Općine Štitar i okruženja	30.000	50% proračun Općine; 50% fondovi
3.2. Aktivno sudjelovanje u europskim procesima		
3.2.1. Promocija europskih procesa na području Općine Štitar	20.000	50% proračun Općine; 50% fondovi;